

dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet faciendis comprehendendi; sed semper ab illis exceptas, perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari;

Contra iudicari prohibet
 § 8. Sicque et non alias in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de laterè legatos, et nuntios, ac alios, quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Executores deputat
 § 9. Quocirca venerabilibus fratribus nostris et dictae Sedis de latere legatis et prolegatis, necnon dilectis filiis praesidentibus, gubernatoribus, praetoribus, aliisque officialibus, quovis nomine nuncupatis, provinciarum, civitatum et locorum praedictorum per apostolica scripta mandamus, quatenus, statim atque praesentes nostrae litterae illis seu alicui eorum praesentatae fuerint, illas solemniter publicent et publicari faciant, ac in eis contenta quaecumque, per se, vel alium, seu alios, debitae executioni demandent et demandari procurent; contradictores quoslibet et rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras ac poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, omni et quacumque appellatione, recursu et reclamatione remotis, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria revocet.
 § 10. Non obstante piae memoriae Bonifacii VIII de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo quis ultra tres dietas extra suam civitatem vel dioecesim ad iudicium earundem vigore praesentium non trahatur, et Pii IV, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, de gratiis, interesse dictae camerae quomodolibet concernentibus, infra certum tempus in eadem camerâ insinuandis et registrandis, ac aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon nostrâ de non tollendo iure quaesito, aliisque cancellariae apostolicae regulis, necnon provinciarum, civitatum, terrarum, oppidorum, castrorum et aliorum dicti Status, tam mediate quam immediate, ut praefertur, subiectorum locorum, statutis, privilegiis, indultis, concessionibus, exemptionibus, immunitatibus, licentiis, facultatibus, deputationibus, confirmationibus, extensionibus, prorogationibus et litteris apostolicis, legatis, prolegatis, gubernatoribus, praetoribus et aliis officialibus praefatis, ac quibusvis aliis, etiam communitatibus, universitatibus, monasteriis, hospitalibus, etiam sancti Iohannis Hierosolymitani, et aliis piis et non piis locis, etiam speciali notâ et mentione dignis, etiam motu, scientiâ et potestate paribus, et etiam consistorialiter, et de eorumdem cardinalium consilio et consensu, sub quibuscumque verborum formis et tenoribus, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, etiam necessario exprimentis, etiam in vim contractus iurati, et camerâli obligatione vallati, et quovis alio robore et cautela firmati, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, editis, factis, et pluries, ac iteratis vicibus, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis (etiâsi in eis caveatur expresse,

quod nullo unquam tempore sub similibus vel dissimilibus facultatibus, licentiarum, concessionum, privilegiorum et aliarum gratiarum praefatarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis quibuscumque contrariis dispositionibus pro tempore edendis comprehendantur, sed semper ab illis excepta, et, quoties illa emanarent, toties in pristinum et validissimum statum, etiam sub posteriori datâ per eos, quibus concessa sunt, eligendâ, restituta, reposita et plenarie reintegrata, et de novo concessa sint et esse censeantur, necnon pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret), tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, harum serie specialiter et expresse ac latissime derogamus et derogatum esse etiam volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Huius Constitutionis exemplis credi iubet.

§ 11. Volumus autem et apostolicâ auctoritate praefatâ decernimus, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud habeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctionem quo poenalem superaddit.

§ 12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum declarationis, revalidationis, sanationis, statuti, ordinationis, concessionis, impartitionis, inhibitionis, decretorum, mandatorum, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem om-

1 Potius legerem illae (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XIV.

nipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli postolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXXXI, XII kalendas ianuarii, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 21 decembris 1631, pontif. anno IX.

Die XI mensis martii MDCXXXII. Illustrissimus et reverendissimus dominus Franciscus Usimbardus C. A. clericus et archiviorum Status Ecclesiastici praefectus, ad instantiam R. P. D. Felicis Contelorii, camerae praefatae generalis commissarii, ad maiorem cautelam, et ut dictae litterae apostolicae semper, cum opus fuerit, in eadem camerâ appareant, et aliis omni meliori modo, etc., mandavit illas in eiusdem camerae libris registrari, prout registratae fuerunt, et collationatae concordant.

PETRUS ANTONIUS SEVERUS.

CDXXVI.

Notarii extra Urbem creandi, antequam officium notariatus exercere incipiant, examini se subicere debent, sub poenâ nullitatis et falsi.

**Urbanus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Ratio pastoralis officii sollicite vigilare nos admonet, ut ad publica munia, praecipue vero nostrorum et sanctae Romanae Ecclesiae subditorum interesse concernentia, exercenda, viri praesentantur idonei, qui, fide, doctrinâ et experientiâ commendabiles, sustinendo oneri sibi credito pares existant.

§ 1. Hinc est quod nos, qui hodie (accepto, quod post erectionem et constitutionem archiviorum per felicis recordationis Sixtum Papam V praedecessorem

1 Vide Const. praeced. quam ideo praemisimus, quia in ista citatur (R. T.).

Prooemium.

Gubernatoris ex latum, occasionem prohibitionis tam per cardinalem camerarium factae ne notarii

officium exer-
cent nisi prae-
vio examine per
ipsos governa-
tores create-
rant nonnullis
notarios.

nostrum in quibusvis Status Ecclesiastici, nobis, tunc illi, et Sedi Apostolicae mediate et immediate subiecti, provinciis, civitatibus, oppidis, castris, villis et aliis locis designatis factam, gubernatores civitatum, ac praetores locorum minus insignium (sumpta occasione, quod bonae memoriae Henricus olim tituli S. Pudencianae presbyter cardinalis Caietanus nuncupatus, tunc sanctae Romanae Ecclesiae camerarius, statuerat et ordinaverat, quod nullus notarius, per quamvis personam, praetextu cuiusvis facultatis etiam ex Urbe nostra concessae, extra Romanam curiam creatus, officium notariatus, nisi praevio riguroso examine per gubernatorem aut superiorem loci cum interventu advocati et archivistae approbatus fuisset, exercere posset) facultatem creandi notarios sibi arrogare ausi fuerant et de facto creaverant);

Quos sic crea-
tos Pontifex an-
nullavit, et ut de
novo se creari
facere possint
ipsis concedit
certa praescri-
benda forma.

§ 2. Creationes notariorum, per gubernatores et praetores sic factas, invalidas et attentatas, et notarios, tali pacto creatos, non notarios per alias nostras litteras declaravimus, prohibentes assertis notariis, ut praefertur creatis, ne officium notariatus praetensi exercere audent vel praesumerent; sed de novo se ab habente creandi potestate, et servata forma per nos praescribenda, creari facerent;

Eam formam
hic praescribit.

§ 3. Volentes formam huiusmodi praescribere, et omnibus interesse habentibus consulere, motu proprio, non ad alicuius super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, meraque deliberatione, ac de apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium statuimus et ordinamus, quod perpetuis futuris temporibus, in omnibus et singulis provinciis, civitatibus, oppidis, castris, villis et locis Status praedicti tam mediate quam immediate subiecti, nullus omnino, tam ex praedictis, ut praefertur, iam creatis, quam ex eis, quos in futurum quavis auctoritate

creari contigerit, extra districtum Urbis ad exercitium officii notariatus huiusmodi admitti possit, nec debeat, nisi coram pro tempore existente legato, aut praesidente, vel governatore provinciae, in qua degit, vel, ipsis impeditis, coram prolegato vel locumtenente generali respective, cum interventu duorum iurium doctorum et totidem notariorum (inter quos sit loci archivistam), ubi vero tribunal Rotae institutum fuerit, duorum eiusdem auditorum, docuerit prius de creatione in notarium legitime facta; eaque legitima et valida comperta, rigurose examinatus et interrogatus fuerit super iis, quae ad exercitium officii notariatus spectant; et, quatenus ad id repertus fuerit idoneus (super quo examinatorum omnium conscientiam oneramus), a legato, praeside, vel governatore ad exercitium praefatum, praestito tamen prius per eum iuramento de observandis apostolicis constitutionibus et bannimentis super archiviis emanatis, admissus, et super admissione per archivistam litterae patentes, legati, praesidentis, vel gubernatoris manu subscriptae, eidem consignatae fuerint. Quo vero ad civitates legatorum vel gubernatorum provinciae, praefatorum iurisdictioni non suppositas, et illarum loca ac territoria, examen et alia praemissa coram singulis civitatum huiusmodi gubernatoribus, cum earundem personarum superius expressarum interventu, adimpleantur. In eventum vero quod occasione legationum civitas legato subiiceretur, durante tali subiectione in loco residentiae legati, et quoad terras et alia loca, in quibus specialis gubernator constitutus reperitur, coram praeside provinciae; quo vero ad civitates, terras et loca in districtu dictae Urbis existentia, coram pro tempore existente archiviorum praefecto, cum interventu quatuor iurium doctorum et quatuor camerae apostolicae notario-

1 Hic videtur deesse partic. non (R. T.).

rum, supradicta peragi posse volumus, et insuper notarium, ut praefertur approbandum et admittendum, praemissorum occasione in aliqua expensa, praeterquam decem iuliorum monetae romanae pro litteris patentibus per archivistam exigendorum, gravari non posse;

Contrafacien-
tibus poenas in-
fligit.

§ 4. Et si quis ex superius comprehensis notariis contra praesentium tenorem, non obtenta admissione ut praefertur, officium notariatus exercere ausus fuerit, poenam falsi incurrere, et actus per ipsum factos, perinde ac si nunquam notarius creatus extitisset, nullos et invalidos ac nullius roboris et momenti in iudicio et extra fore et esse, decernimus et declaramus.

Haec ad no-
tarios extra Ur-
bem residentes
extendit.

§ 5. Quae quidem omnia quoad notarios extra Urbem residentes, et quavis auctoritate, etiam ex Urbe proveniente, ac per protonotarios et scriptores Romanae Curiae, necnon communitatum et archiviorum collegia, et alios quoscumque, etiam apostolicam, vel imperialem, aut aliam quacumque suffultos auctoritate, creatos, etiam si in instrumento creationis particulares iudices deputati reperirentur, locum habere et observari volumus pariter et mandamus.

Clausulis prae-
servativis hanc
Constitutionem
monit.

§ 6. Praesentes quoque et omnia ac singula in eis contenta (etiam ex eo quod scriptores Romanae Curiae et aliorum archiviorum praefatorum, ac notarii et alii quicumque, in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes, vel habere quomodolibet praetendentes, praemissis nullatenus consenserint, et ad hoc vocati aut auditi non fuerint, minusque causae, propter quas eadem praesentes emanarint, deductae, verificateae, seu alias sufficienter, aut etiam nullatenus, iustificatae fuerint) nullo umquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno,

1 Coniunct. et addo commate ad collegia pro-
ducto (R. T.).

inexcogitato et substantiali (sive ex eo quod in praemissis seu eorum aliquo solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda servata et adimpleta non fuerint, aut ex quovis alio capite, a iure vel facto aut statuto seu consuetudine resultante, vel praescriptionis, etiam quadraginta annorum et ultra, aut enormis, enormissimae, ac totalis laesionis, aut quocumque alio colore, etiam in corpore iuris clauso, seu occasione, vel causa, etiam quantumvis iusta, rationabili et privilegiata, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostra huiusmodi et aliis superius expressis seu relatis, nihil ullibi appareret, seu aliter probari posset) impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam ac terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concedi, aut impetrato vel concesso quempiam uti seu se iuvare in iudicio vel extra illud posse, neque ipsas praesentes sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet faciendis comprehendi, sed semper ab illis exceptas, perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari;

§ 7. Sicque, et non alias, in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, nuntios, ac alios quavis auctoritate et potestate

1 Edit. Main. legit *totali* (R. T.).

Sicque et non
alias iudicari
praecipit.

fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et defini de- bere; irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit atten- tari, ¹ pariter decernimus.

Executores deputat.

§ 8. Quocirca venerabilibus fratribus nostris et dictae Sedis de latere legatis et prolegatis, necnon dilectis filiis praesidentibus, gubernatoribus, aliisq; offi- cialibus, quovis nomine nuncupatis, provin- ciarum, civitatum et locorum praedi- ctorum per apostolica scripta mandamus, quatenus, statim atque praesentes nostrae litterae illis seu alicui eorum praesenta- tae fuerint, illas solemniter publicent et publicari faciant, ac in eis contenta quae- cumque, per se, vel alium, seu alios, de- bitae executioni demandent et demandari procurent, contradictores quoslibet et rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasti- cas, aliâque opportuna iuris et facti re- media, omni et quacumque appellatione, recursu et reclamatione remotis, compe- scendo, invocato etiam ad hoc si opus fue- rit, auxilio brachii saecularis.

Contraria abrogat.

§ 9. Non obstantibus piae memoriae Bo- nifacii VIII de unâ et in concilio generali edita² de duabus dietis, dummodo quis ul- tra tres dietas extra suam civitatem vel dio- cesim ad iudicium earundem vigore praesentium non trahatur, et Pii IV, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, de gratis interesse dictae camerae quomodo- libet concernentibus infra certum tempus in eadem camerâ insinuandis et registran- dis, ac aliis constitutionibus et ordinatio- nibus apostolicis, necnon nostrâ de non tollendo iure quaesito aliisque cancella- riae apostolicae regulis, necnon provin-

¹ Verba irritum et inane delemus (R. T.).

² Vocem editâ nos addimus (R. T.).

ciarum, civitatum, terrarum, oppidorum, castrorum et aliorum dicti Status tam mediate quam immediate³ ut praefertur subiectorum locorum statutis, privilegiis, indulgis, concessionibus, exemptionibus, immunitatibus, licentiis, facultatibus, de- putationibus, confirmationibus, extensio- nibus, prorogationibus, et litteris apostoli- cis, legatis, prolegatis, gubernatoribus, praetoribus et aliis officialibus praefatis, ac quibusvis aliis, etiam communitatibus, universitatibus, monasteriis, hospitalibus, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, et aliis piis et non piis locis, etiam speciali notâ et mentione dignis, etiam motu, scientiâ et potestate paribus, et etiam consistoria- liter, et de eorumdem cardinalium consilio et consensu, sub quibuscumque verborum formis et tenoribus, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, etiam neces- sario exprimendis, etiam in vim contractus iurati et camerâli obligatione vallati et quovis alio robore et cautelâ firmati, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, editis, factis, et pluries, ac ite- ratis vicibus, confirmatis, approbatis et innovatis, quibus omnibus et singulis (etiâsi in eis caveatur expresse, quod nullo unquam tempore sub similibus vel dissimilibus facultatum, licentiarum, con- cessionum, privilegiorum et aliarum gra- tiarum praedictarum revocationibus, sus- pensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore faciendis comprehendantur, sed semper ab illis exceptae, et, quoties illae emanarent, toties in pristinum et validissimum sta- tum, etiam sub posteriori datâ per eos quibus concessa⁴ sunt eligendâ, restituta, reposita et plenarie reintegrata, ac denuo concessa sint et esse censeantur, necnon, pro sufficienti derogatione, de illis eo-

³ Edit. Main. legit concessae (R. T.).

rumque totis tenoribus specialis specifica, expressa et individua, ac de verbo ad ver- bum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exqui- sita forma ad hoc servanda foret), tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum in- sererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, harum serie speciali- ter et expresse ac latissime derogamus et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Hanc Consti- tutionem publi- cari et publica- tam omnes affi- cere decernit.

§ 10. Ut autem praesentes litterae ad omnium notitiam facilius deveniant, ultra earundem publicationem in quolibet dicti Status loco faciendam, et in cuiuslibet loci archivio registrandam, volumus, et aposto- licâ auctoritate decernimus, easdem praesentes ad valvas basilicae Principis Apo- stolorum, et cancellariae apostolicae, ac in acie Campi Florae per aliquem ex curso- ribus nostris publicari, et illarum exempla ibidem affixa relinqui; quae sic publicatae et affixae omnes et singulos quos concer- nunt in Urbe commorantes perinde affi- ciant et arctent, ac si illorum unicuique per- sonaliter notificatae et intimatae fuissent;

Eisdem tran- sumptis vult fi- dem haberi.

§ 11. Quodque earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu ali- cuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides in iudicio et extra habeatur, quae ipsis originalibus haberetur, si forent exhi- bitae vel ostensae.

Sanctionem poenalem addit.

§ 12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, mandatorum, derogationis, voluntatum et decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit in- cursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno

Incarnationis Dominicae MDCXXXI, XII^{ka}- lendas ianuarii, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 21 decembris 1631, pontif. anno IX.

Anno a nativitate D. N. Iesu Christi MDCXXXII, indictione XV, die vero VII mensis february, pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris et Domini nostri Domini Urbani divinâ providentiâ Papae VIII, anno eius IX, supradictae litterae apostolicae affixae et publicatae fuerunt ad valvas basilicae Principis apo- stolorum de Urbe, cancellariae apostoli- cae, ac in acie Campi Florae, dimissis in eisdem locis supradictarum littera- rum apostolicarum exemplis affixis per me Antonium Bardum Romanum, San- ctissimi Domini nostri Papae cursorem.

Publicatio in Urbe.

AUGUSTINUS DE BOLIS pro mag. curs.

Die XI mensis martii MDCXXXII illu- strissimus et reverendissimus dominus Franciscus Usimbardus C. A. clericus, et archiviorum Status Ecclesiastici praefe- ctus, ad instantiam R. P. D. Felicis Conteloris camerae praefatae generalis commissarii, ad maiorem cautelam, et ut dictae litterae apostolicae semper, cum opus fuerit, in eadem camerâ appareant, et aliâs omni meliori modo, etc., man- davit illas in eiusdem camerae libris registrari, prout registratae fuerunt et collationatae concordant.

Registratio in camera apo- stolica.

PETRUS ANTONIUS SEVERUS.

CDXXVII.

Ampliatio constitutionis Pauli V, super simplicibus votis quae professi Socie- tatis Iesu emittunt post professionem solemnem circa paupertatem et accep- tationem dignitatum extra religio- nem editae, qua illorum votorum dis- pensationem sibi et pro tempore Ro- mano Pontifici reservavit, ad eorum-

Item commutationem et relaxationem: insuper declaratio, quod in dicto voto de dignitatibus extra Societatem comprehenduntur etiam dignitates seculares et officia secularia, quae iurisdictionem habent extra Societatem.

**Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium. Vota, quae Deo fiunt, omnino reddi debent, et praesertim si in manibus superiorum emittantur per religiosos, qui tanto plus ceteris tenentur opere, quanto plus promiserunt professione. Unde Romanus Pontifex, inter maximas apostolicae servitutis curas, in eam peculiari studio iugiter incumbit, ut religiosi ipsi reddant Domino vota sua in sanctitate et iustitia coram ipso.

Indicatio Constitutionis Pauli V. § 1. Quapropter a felicis recordationis Paulo V praedecessore nostro circa vota clericorum et presbyterorum Societatis Iesu emanarunt litterae tenoris sequentis:

**Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium. Ex incumbenti nobis pastoralis officii debito ad ea sedulo intendimus, per quae religiosorum Ordines, in militanti Ecclesia ad divini nominis laudem et gloriam animarumque salutem pie recteque instituti, sub salubribus eorum regulis et constitutionibus perseverent, ac maioribus in dies in Dei obsequio et sanctitate vitae proficiant incrementis.

Supplicatio generalis Societatis. § 1. Sane dilectus filius Mutius Vitellescus, Societatis Iesu praepositus generalis, nobis nuper exponi fecit, quod clerici regulares eiusdem Societatis, qui ad solemnem professionem in dicta Societate admittuntur, post emissam professionem huiusmodi, ut inter alia infrascripta simplicia vota emittere consueverunt, verbis sequentibus, videlicet:

1 Particula ut praeter rem videtur (R. T.).

§ 2. Ego N., professus Societatis Iesu, promitto Deo omnipotenti, coram eius Virgine Matre et tota Curia caelesti, et coram R. P. praeposito generali (vel coram N. locum praepositi generalis tenente) numquam me acturum quacumque ratione, vel consensurum, ut quae ordinata sunt circa paupertatem in constitutionibus Societatis immutentur, nisi quando ex causa iusta rerum exigentium videretur paupertas restringenda magis: promitto praeterea, numquam me curaturum, praetensurumve extra Societatem praelationem aliquam vel dignitatem, nec consensurum in mei electionem, quantum in me fuerit, nisi coactum obedientia eius, qui mihi praecipere potest sub poena peccati.

§ 3. Cum vero vota huiusmodi laudabilibus praedictae Societatis institutis convenientia sint, nos ad eximios et uberes fructus, quos eiusdem Societatis clerici in agro dominico in dies faciunt, considerationis nostrae dirigentes intuitum, ne Societas praedicta processu temporis aliquod in spiritualibus detrimentum faciat, quantum cum Domino possumus, providere volentes, supplicationibus eiusdem Mutii praepositi nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

§ 4. Quod de cetero perpetuo futuris temporibus cum clericis eiusdem Societatis super votis praedictis nisi per nos aut Romanum Pontificem pro tempore existentem dispensari nullatenus possit, apostolica auctoritate, tenore praesentium, decernimus et ordinamus, ac facultatem super votis praedictis dispensandi nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti reservamus.

§ 5. Decernentes, quascumque votorum praedictorum dispensationes contra praesentium tenorem quodcumque facien-

1 Videtur legendum *perpetuis* (R. T.).

Formula, quae adhibetur in emissionem votorum.

Commendatio emissionis votorum.

Dispensatio spectat ad Pontificem.

Annulat dispensationes aliter factas.

das, nullas, irritas et inanes, nulliusque roboris vel momenti;

Praecipit observantiam Constitutionis. § 6. Praesentes vero litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat, inviolabiliter observari debere;

Ac ita et non aliter declarari statuit. § 7. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et nuncios, quavis auctoritate fungentes, ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Removet obstantia. § 8. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi ianuarii MDCLXVIII, pontificatus nostri anno XIII.

Urbanus explicat causam novae suae Constitutionis. § 9. Et licet praesertim litterae hactenus inviolabiliter observatae fuerint, nihilominus, quia (sicut dilectus filius Mutius Vitellescus, eiusdem Societatis praepositus generalis, nobis nuper exponi fecit) a nonnullis dubitatur¹, praepositum generalem dictae Societatis pro tempore existentem, vel quemlibet eius superiorem etiam legatum Sedis Apostolicae, etiam de latere, seu nuncium facultates praedicti legati habentem, vel quemcumque alium superiorem, potuisse et posse, saltem in foro conscientiae, cum praedictis clericis et presbyteris Societatis praedictae super praesertim votis, et praecipue super dicto voto non procurandi nec acceptandi extra ipsam Societatem praelaturam vel dignitatem, dispensare, seu praedicta vota relaxare et commutare:

Admonet religiosos Societatis de illorum statu, ac omni fovee votorum. § 10. Nos, volentes quaecumque dubia de medio tollere, ac attendentes servitio Dei et praedictae Societatis quieti valde expedire, ne ipsius societatis religiosi, qui

¹ Legend. *dubitatur*, aut antea *cum pro quia* (R. T.).

praedicta vota emisissent, immemores eorum professionis, qua contemptis honoribus, abiectis divitiis, spreisque delitiis, arbitrium proprium alterius ditioni subiugarunt, retro aspiciant ad aratrum manum mittentes, ut solium praelaturae seu dignitatis extra eorum religionem conscendere moliantur,

§ 11. Supplicationibus eiusdem Mutii praepositi nobis humiliter porrectis inclinati, praesertim litteras Pauli praedecessoris nostri, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, et, quatenus foret opus, etiam ex nostra certa scientia innovamus.

§ 12. Praeterea super votis praedictis, et praecipue super illo de non procuranda nec acceptanda extra Societatem praedictam dignitate vel praelatura, neminem etiam de latere legatum, nuncium, et quemcumque alium, etiam speciali nota dignum, potuisse vel posse, etiam vigore quorumcumque facultatum generalium super votis dispensandi, commutandi et relaxandi, a nobis et Romanis Pontificibus, etiam ad supplicationem seu contemplationem imperatoris, regum, aliorumque sublimium principum, etiam motu proprio, certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine, ac aliis quomodolibet, etiam vigore cuiuslibet iubilaei, vel cruciatae, seu missionum, et aliis quovis modo et quacumque causa, quantumlibet pia, favorabili, publica et privilegiata, concessarum et concedendarum, potuisse nec posse, tam in foro conscientiae quam in foro exteriori, vel aliis quomodolibet, cum praedictis clericis et presbyteris Societatis praedictae super praedictis votis, et praesertim super praefato voto de praelatura et dignitate ecclesiastica extra ipsam Societatem non acceptanda nec assequenda, dispensare, nec praedicta vota commutare vel relaxare, sed huiusmodi dispensationem et commutationem vel re-

Confirmat Paulinam Constitutionem et ex certa scientia innovat.

Nemo, qui habet generalem facultatem dispensandi, commutandi, relaxandi vota, potest suam facultatem exercere quoad vota Societatis Iesu: sed dicta omnia sunt reservata Summo Pontifici.

laxationem dumtaxat nobis et Romanis Pontificibus pro tempore existentibus reservatam fuisse et esse declaramus.

In voto de non acceptando dignitates extra Societatem comprehenduntur dignitates et officia secularia, quae iurisdictionem habent.

§ 13. Insuper, cum a sacris canonibus prohibitum sit omnibus personis ecclesiasticis, et praesertim regularibus, ne officia secularia acceptent et exercent, negotiisque secularibus se immisceant, tenore praesentium nedum praelationes seu dignitates ecclesiasticas extra ipsam Societatem existentes, sed multo magis seculares quascumque, ac quaecumque officia, quorum officiales iurisdictionem ecclesiasticam vel laicalem de iure, usu vel consuetudine habent, seu quomodolibet extra ipsam Societatem exercent, sub praedicto voto et prohibitione huiusmodi comprehensa fuisse et esse ac comprehendendi debere similiter declaramus et decernimus;

Clausulas praeservativas apponit.

§ 14. Praesentes quoque litteras de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel quopiam alio defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, retractari, in ius vel controversiam vocari, seu ad viam et terminos iuris reduci, aut adversus eas quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut concedi, sive etiam motu proprio seu aliis concessio quempiam uti seu se iuvare in iudicio et extra illud nullatenus posse, sed illas semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac in dicta Societate ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter servari;

Aliter iudicandi facultatem tollit.

§ 15. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et nuncios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudi-

1 Edit. Main. legit quoscumque (R. T.).

candi et interpretandi facultate auctoritateque, interpretari, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 16. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et, quatenus opus foret, etiam regulam nostram de non tollendo iure quaesito, necnon omnibus illis, quae in eisdem praeinsertis litteris concessa sunt non obstare; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxv ianuarii MDCXXXII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 25 ianuarii 1632, pontif. anno IX.

CDXXVIII.

Decima per regem catholicum ab universo clero et personis ecclesiasticis exigenda ad summam sexcentorum millium ducatorum monetae ascendentes.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum nos nuper (considerantes funestis haereticorum in Germania motus et intestina bella, quibus provincia illa misere vexaretur, quantoque hostis humani generis impulsu charissimi in Christo

Causae imponendas decimae.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

fili nostri Ferdinandi Romanorum regis in imperatorem electi ditiones temporales ab eisdem haereticis oppugnarentur), ut aliquam eidem Ferdinando regi in imperatorem electo et religioni catholicae inibi periclitanti opem ferremus, nonnullas decimas super beneficiorum ecclesiasticorum fructibus in universa Italia certis modo et formam imposuerimus; et, sicuti charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus nobis nuper exposi fecit, ipse, pro avito defendendae et propagandae eiusdem religionis zelo, eidem Ferdinando in hoc calamitoso rerum statu nullatenus deesse velit, sed communem reipublicae christianae causam quaecumque opportunam ratione poterit sustinere et adiuvere cupiat; quoniam vero, pro eiusdem fidei catholicae etiam in multis aliis provinciis defensione et propagatione, adeo gravia expensarum onera hactenus subire coactus fuit et ad praesens cogitur, ut non solum ordinarios et extraordinarios regnorum suorum redditus, verum etiam omnia illorum aeraria fere exhausserit, et propterea nobis humiliter supplicari fecerit, ut super ecclesiarum in dominiis ipsius Philippi regis existentium peculio, Christique Domini, cuius causa agitur, patrimonio, aliquod subsidium in ipsius Philippi regis catholici subventionem eidem Ferdinando regi in imperatorem electo erogandum imponere de benignitate apostolicam dignemur:

Unam decimam de millium ducatorum super omnibus redditibus ecclesiasticis imponit.

§ 2. Nos, pro ea, quam de ipsius Ferdinandi regis in imperatorem electi, eiusque ditionum temporalium ab haereticis oppugnantium tuitione, praecipuam habemus sollicitudinem, laudabile et Deo maxime gratum dicti Philippi regis desiderium, quantum nobis ex alto conceditur, adiuvere volentes, etiam ipsius Ferdinandi regis in Imperatorem electi contempla-

1 Aptius praecipuam habemus, sollicitudine (R. T.).

tione et intuitu, ac supplicationibus dicti Philippi regis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de attributae nobis a Domino apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium, indicimus et imponimus unam semel et in praesenti anno persolvendam decimam, quae in totum ad summam sexcentorum millium ducatorum monetae Hispaniae ascendat, iuxta ratam a venerabili fratre Caesare patriarcha Antiocheno, nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio, taxandam, omnium fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum, emolumentorum ac distributionum quotidianarum omnium ecclesiarum archiepiscopali, episcopali, collegiatarum, parochialium, nec non monasteriorum et conventuum, ac etiam mensarum abbatialium, capitularium, tam cathedralium et metropolitanarum, quam quarumcumque collegiatarum ecclesiarum, necnon conventualium, prioratum quoque, praepositarum, praepositoriarum, canonicatum et praebendarum, dignitatum, personatum, administrationum, etiam fabricarum, et officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura et sine cura, secularium, ac S. Benedicti, S. Augustini, Cluniacensis, Cisterciensis, Praemonstratensis, ac quorumcumque aliorum Ordinum utriusque sexus, etiam Mendicantium annuos redditus habentium, tam virorum quam mulierum, necnon congregationum regularium, institutorum et societatum, etiam Societatis Iesu, et praeterea hospitalium, necnon beatae Mariae Theutonicorum, sancti Iacobi de Spaha, Alcantara, Calatrava, de Avis et Montesia, necnon sancti Lazari et aliarum quarumcumque militiarum (exceptis tantum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, ac fratribus militibus hospitalis sancti Iohannis Hierosolymitani, qui, pro sui tutela contra Turcas et alios infideles, alienis auxiliis

quotidie indigent, et, quoad curata, iis, quorum centum, quo vero ad simplicia, iis, quorum annui redditus summam viginti quatuor ducatorum auri de camera non excedunt) in Hispaniarum regnis ac insulis Sardiniae, Maioricae et Minoricae existentium, ac similiter omnium pensionum super praemissis assignatarum et assignandarum, percipiendam et exigendam a quibuscumque archiepiscopis, episcopis, primatibus, praepositis, decanis, capitulis, canonicis, rectoribus, beneficiatis, abbatibus, prioribus, commendatariis, abbatissis, priorissis, fratribus, militibus, et aliis quocumque nomine nuncupatis, secularibus et regularibus, ceterisque cuiuscumque dignitatis, status et conditionis existentibus, praefata quocumque iure, modo, occasione et titulo obtinentibus, seu detinentibus, et obtenturis, necnon oeconomis et administratoribus perpetuis seu temporalibus usufructuariis, ac fructus, pensiones, res et alia quaecumque huiusmodi iura et bona ex quacumque causa, quavis auctoritate, in toto vel in parte sibi reservata aut concessa habentibus vel habituris, secularibus et regularibus Ordinum, congregationum, militiarum et hospitalium praefatorum, necnon ab ipsis ecclesiis, capitulis, conventibus, Ordinibus, congregationibus, collegiis, hospitalibus, militis, mensis, massis et locis, quocumque privilegio et exemptione reali, personali et mixta, antiqua et immemorabili, pacifica et continuata suffultis, quos omnes (exceptis supradictis) collectoribus, ut infra deputandis, volumus decimam praedictam, iuxta taxam praedictam, infra annum proximum persolvisse.

Clausulae.

§ 3. Decernentes nullas omnino exemptiones et immunitates exactionem huiusmodi impedire posse; sicque per quoscumque iudices et commissarios, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, sublatam eis et eo-

rum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Ut autem supradicta diligenter et fideliter executioni demandentur, venerabilem fratrem Caesarem patriarcham Antiochenum, nostrum et Sedis Apostolicae in dictis regnis nuncium, cuius integritas et prudentia nobis iampridem cognita est, et alias ecclesiasticas personas, si ita ei videbitur, ab eo nominandas, decimae praedictae collectores, cum omnibus iurisdictionibus quae aliis huiusmodi collectoribus de iure vel consuetudine quomodolibet competunt, auctoritate et tenore praedictis constituimus et deputamus,

§ 5. Mandantes, ut, quidquid inde, per se, vel personas ecclesiasticas praedictas, sive subcollectores suos, exegerit, id omne, redditam prius sibi per personas deputandas huiusmodi praemissorum omnium ratione¹, thesaurario ipsius Philippi regis in supradictos et non alios usus convertendum consignari faciat; ac eidem Caesari patriarchae plenam, liberam et amplam ac absolutam potestatem taxam et repartimentum huiusmodi, pro praedicta summa sexcentorum millium ducatorum monetae Hispaniae dumtaxat conficiendam, omni et quacumque appellatione, recursu, nullitatis dictione, ac in integrum restitutione penitus remotis, faciendi et praescribendi, praefatos omnes ad decimam huiusmodi pro rata quemlibet iuxta praefatam taxam tangente persolvendam, etiam per edictum locis publicis affigendum, etiam sub censuris et poenis ecclesiasticis, monendi et requirendi, non parentes contumaces et fraudaces² in censuras et poenas praefatas incidisse declarandi, proprieta-

¹ Perperam edit. Main. legit *natione* (n. r.).

² Videretur legendum *fraudantes* (n. r.).

Deputatio
praedictae decimae collectorum.

Necessarias
facultates Caesari patriarchae concedit.

tes, fructus et bona ipsorum apprehendendi et usque ad satisfactionem retinendi, contradictores, perturbatores, molestatores et rebelles, ac quoscumque eis auxilium, consilium vel favorem publice vel occulte quovis quaesito colore praestantes, cuiuscumque dignitatis, gradus et ordinis fuerint, praefatis, aliisque censuris et poenis ecclesiasticis, necnon pecuniariis, ceterisque iuris et facti remediis opportunis compellendi, illasque etiam iteratis vicibus aggravandi, eos vero, qui debite satisfacerint, ab omnibus censuris et poenis supradictis in formam Ecclesiae consuetam absolventi, praeterea quascumque personas ecclesiasticas in collectores et subcollectores fide et facultatibus idoneas in omnibus civitatibus, dioecesibus et provinciis regnorum et dominiorum praedictorum, quotquot expedierit, constituendi, eumque vel eos arbitrio suo revocandi, negligentes et morosos removendi, ac alium seu alios subrogandi, quotiescumque ei¹ videbitur, in delinquentes et contumaces, per se, vel alium, seu alios, etiam simpliciter et de plano, ac sine strepitu et figura iudicii, inquirendi, ac meritis poenis puniendi, modos et formas in praefatis servandos praescribendi, dubia quaecumque in praemissis forte oritura declarandi concedimus².

Derogatio
contrariorum.

§ 6. Non obstantibus felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et in concilio generali edita de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum, congregationum, hospitalium et locorum praefatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilitatis, usibus et naturis, quodque personis praefatis, eorumque ecclesiis et locis, vel quibusvis aliis, communiter a pra-

¹ Male edit. Main. legit *eis* (n. r.).

² Verbum *concedimus* nos addimus (n. r.).

dicta sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto, necnon personis, eorumque nominibus, cognominibus, ecclesiis, monasteriis, Ordinibus et locis huiusmodi mentionem, et quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, in genere vel in specie, etiam sanctae Romanae Ecclesiae camerario, et aliis camerae apostolicae ministris, etiam ex causa onerosa, et aliis quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, et solutiones decimarum aliter quam secundum antiquam taxam et nisi in universali decimarum per orbem impositione fieri prohibentibus, necnon promissionibus, donationibus, obligationibus, iuramentis, renunciationibus, vinculis et cautelis in assignatione praefatarum pensionum factis, quibus per impositionem decimae huiusmodi minime teneri, neque eas, quoad praemissa, contra quemcumque locum habere declaramus, aliisque indultis et litteris apostolicis, generalibus vel specialibus, cuiuscumque tenoris¹ existant, per quae praesentibus non expressa aut totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri et de quibus eorumque totis tenoribus habenda sit in nostris litteris mentio specialis, quae omnia contra praedicta nolumus cuique suffragari, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. In percipiendam vero decimam praefatam pie memoriae Clementis Papae VIII praedecessoris nostri in concilio Viennensi editam constitutionem, ac praesertim, quod nec calices, nec libri, ceteraque ecclesiarum ornamenta, divino cultui dicata, aliave suppellex ecclesiastica ex causa pignoris capi, recipi vel distrahi, aut aliis quomodolibet occupari debeant, ubique praecipimus observari; quinimo

¹ Edit. Main. legit *tenoribus* (n. r.).

Constitutionem
Clementis VIII ob-
servari mandat.

volumus ut, illius occasione, ecclesiae, monasteria, aliaque pia et sacra loca quaecumque debitis non fraudentur obsequiis, ac divinis in iis cultus, et solitus Altissimo famulantium et ministrorum numerus nullatenus minuatur, nec eis quoquomodo iniuncta onera, aut pia quae exerceri solent opera et officia, ullomodo minuantur seu negligantur, sed eorum congrue supportentur onera consueta; quodque propter praefatam decimae impositionem quibuscumque iuribus nostris et collegii sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, ac camerae nostrae apostolicae praedictae, quae ratione ecclesiarum ac monasteriorum et aliorum beneficiorum vacantium et vacaturorum solvi debuerint, in aliquo minime praeiudicetur;

§ 8. Praesentium vero litterarum exempla, etiam impressa, manu notarii publici subscripta, aut alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae sigillo obsignata, eandem in iudicio et extra illud ubique locorum fidem facere, quam ipsae originales facerent, si essent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die v februarii MDCXXXII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 5 februarii 1632, pontif. anno IX.

CDXXIX.

Commissio Hispaniarum nuncio, ut modum sibi a clero Hispaniarum proponendum circa praefatae decimae exactiōnem acceperet.

Venerabili fratri Caesari patriarchae Antiocheno, nostro et Sedis Apostolicae in Hispaniarum regnis nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum nos nuper in subventionem charissimi in Christo filii nostri Philippi

1 Ex regist. in Secret. Brev.

Hispaniarum regis catholici¹ indixerimus et imposuerimus unam semel et in praesenti anno persolvendam decimam, quae in totum ad summam sexcentorum millium ducatorum monetae Hispaniarum ascenderet, iuxta ratam a te taxandam, omnium fructuum, reddituum, proventuum, emolumentorum ac distributionum quotidianarum, necnon pensionum annuarum, cleri secularis et quorumvis Ordinum, institutorum² et societatum, etiam Societatis Iesu, et militiarum quarumcumque (non tamen hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani) regularis in Hispaniarum regnis ac insulis Sardiniae, Maioricae et Minoricae, et alias sub certis modo et forma tunc expressis, teque decimae huiusmodi collectorem cum facultatibus opportunis constituerimus et deputaverimus, et tibi amplam potestatem taxam et repartimentum huiusmodi pro dicta summa sexcentorum millium ducatorum conficienda praescribendi³ concesserimus, prout in nostris in simili forma Brevis desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur;

§ 2. Et quia forte contingere posset, ut clerus praedictus, sive ab eo ad hunc effectum specialiter deputandi, faciliorem eam, quae in litteris praedictis praescribitur, et sibi ecclesiisque et beneficiis minus damnosam rationem reperiat, summam sexcentorum millium ducatorum huiusmodi infra dictum annum conficiendi: eundem clerus, quem in visceribus gerimus charitatis, praecipuo apostolicae benignitatis affectu prosequi, et illius dispendiis occurrere volentes, motu proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut si adhi-

1 Edit. Main. legit *catholico* (R. T.).

2 Ed. Main. legit *Ordinum statutorum* (R. T.).

3 Vocem *praescribendi* nos addimus (R. T.).

Commissio Hispaniarum nuncio, ut in rubrica.

bita diligenti consideratione compereris modum praedictam summam coacervandi, per dictum clerus proponendum, aequae expeditum et securum fore, loco taxae, per te, ut praefertur, faciendae, illum acceptes et approbes, ac mediantibus opportunis cautelis et facultatibus executioni debitae, per te, vel alium, seu alios, reservata in reliquis aliarum nostrarum praedictarum litterarum forma, demandari sollicite procures.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis, quae in dictis litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XII februarii MDCXXXII pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 12 februarii 1632, pontif. anno IX.

CDXXX.

Commissio nuncio Hispaniarum dandi facultatem regi catholico exigendi certam summam ducatorum sexcentorum millium monetae Hispaniarum et etiam amplius in subventionem ipsius regis pro hac vice tantum.

Venerabili fratri Caesari patriarchae Antiocheno, nostro et Sedis Apostolicae nuncio in regnis Hispaniarum commoranti,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Cum nuper unam tantum decimam de millium ducatorum pro rege catholico imposuisset,

§ 1. Nuper nos in subventionem charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici indiximus¹ et imposuimus unam semel et in praesenti anno persolvendam decimam, quae in totum ad summam sexcentorum millium ducatorum monetae Hispaniarum ascenderet², iuxta ratam a te taxandam, omnium fructuum, reddituum, proventuum³, emolumentorum, ac distributionum quotidianarum, necnon

1 Ex Regist. in Secret. Brev.

2 Edit. Main. legit *indiximus* (R. T.).

3 Edit. Main. legit *ascendere* (R. T.).

4 Edit. Main. legit *proventum* (R. T.).

pensionum annuarum, cleri secularis et quorumvis Ordinum, institutorum et societatum, etiam Societatis Iesu, et militiarum quarumcumque (non tamen hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani) regularis in Hispaniarum regnis et insulis Sardiniae, Maioricae et Minoricae, et alias sub certis modo et forma tunc expressis, teque decimae huiusmodi collectorem cum facultatibus opportunis constituimus et deputavimus, et tibi amplam potestatem taxam et repartimentum huiusmodi pro dicta summa sexcentorum millium ducatorum conficienda praescribendi⁴ concessimus, prout in nostris desuper in simili forma Brevis expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Nuper autem, subventioni ipsius Philippi¹ quantum cum Domino possumus, per amplius consulere volentes, motu proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi eidem clero quod pro hac vice tantum et infra tempus unius anni in praedictis litteris praescriptum ultra sexcentorum millium ducatorum monetae Hispaniarum huiusmodi aliam² maiorem pecuniarum summam, quam sponte ad praedictum effectum contribuere voluerit, eidem Philippo regi in usus in praedictis litteris expressos dumtaxat convertendam contribuere libere et licite possint et valeant auctoritate nostra concedendi et indulgendi plenam, liberam et amplam facultatem tenore praesentium impartimur.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis, quae in dictis litteris voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXVIII februarii MDCXXXII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 28 februarii 1632, pontif. anno IX.

1 Vocem *praescribendi* nos addimus (R. T.).

2 Edit. Main. legit *alias* (R. T.).

Hispaniarum nuncio committit, sicuti in rubrica.

Derogat obstantibus.

Exemplis eadem addit.

Decimam primum impositam referit

CDXXXI.

*Facultas Ordinario Genuensi inquirendi
contra conspiratores in rempublicam¹.*

Venerabili fratri Dominico patriarchae Hierosolymitano, archiepiscopo Ianuensi,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Causae huius
Constitutionis.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii nobiles viri dux et gubernatores Reipublicae Ianuensis, quod novissime nonnulli tam seculares quam Ordinum sive congregationum et institutorum regularium professores contra quietem et libertatem ipsius Reipublicae conspirarunt, seu aliàs malo animo machinati sunt; et, licet huiusmodi conspiracyonem seu machinationem notitiam habeant nonnulli ecclesiastici seculares, ab illius tamen de² seu revelatione abstinent, metu metendae irregularitatis: quare dux et gubernatores praedicti nobis humiliter supplicari fecerunt, ut de opportunâ super praemissis licentiâ et facultate providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Concessio
facultatum, de
quibus in rubrica.

§ 2. Nos igitur, iusto ducis et gubernatorum praedictorum desiderio, quantum cum Domino possumus, annuere, illosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, tibi contra omnes et singulas personas ecclesiasticas, tam seculares, etiam in dignitate ecclesiasticâ constitutas, quam cuiusvis congre-

gationis, ordinis et instituti regulares, etiam quocumque exemptionis et immunitatis sive alio quovis privilegio suffultas, nobisque et Apostolicae Sedi immediate subiectas, etiam forenses, et in civitate Ianuensi eiusque dominio occasione transitus seu aliàs quomodolibet repertas, super praemissis omnibus et singulis inquirendi et procedendi, atque inquisitiones et processus fabricandi, quascumque personas huiusmodi praedictae conspiracyonem seu machinationem conscias, sive illius in toto vel in parte certiores, examinandi, ipsasque ad praemissa revelandum sive detegendum, et perhibendum veritati testimonium, sub censuris et poenis, aliisque opportunis iuris remediis cogendi et compellendi, ita tamen ut personae ipsae nullam propterea irregularitatis notam incurrant, aliaque omnia et singula in praemissis et circa ea necessaria et quomodolibet opportuna (etiamsi talia sint, vel fuerint, quae magis specialem, specificam et expressam requirunt¹ mentionem) faciendi, gerendi et exequendi, praeterea tibi, tuisque officialibus et ministris, occasione praemissorum in negotiis et causis criminalibus vos² immiscendi, ac in eis consilium, mandata et iussiones tam verbo quam per litteras dandi, et debitae executioni demandandi, seu demandari faciendi (etiam si sanguinis effusio, membrorum mutilatio, seu etiam mors inde sequatur) libere et licite absque alicuius irregularitatis aut censurae ecclesiasticae incursu, dummodo tamen a sententiâ in causâ sanguinis per vos ferendâ omnino abstineatis, plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impartimur.

§ 3. Non obstantibus, quatenus opus sit, felicis recordationis Bonifacii Papae VIII

¹ Potius lege *requirerent* vel *requirant* (R. T.).

² Pronomen *vos* nos addimus (R. T.).

Obstantium
derogatio.

praedecessoris nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus, dummodo ultra tres dietas aliquis ad iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus¹ apostolicis, ac congregationum, ordinum et institutorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die v martii MDCXXXII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 5 martii 1632, pontif. anno IX.

CDXXXII.

Mandat nuntiis apostolicis apud imperatorem et regem Poloniae, ut deputent unam seu plures personas in dignitate ecclesiasticâ constitutas, quae ecclesias cathedralem et collegiatam S. Crucis Vratislaviensis semel tantum visitent et reforment².

Dilectis filiis, nostris et Apostolicae Sedis apud charissimos in Christo filios nostros Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum ac Sigismundum Poloniae et Sveciae regem illustrem nunciis,

Urbanus Papa VIII.

Dilecti filii nostri,
salutem et apostolicam benedictionem.

Pronomen.

Cupientes, ut in maiori Vratislaviensi ac seculari et collegiatâ ecclesiis S. Crucis

¹ Edit. Main. legit *ordinibus* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Vratislaviensi ecclesiastica, regularisque disciplina, ubi collapsa est, restituatur et ubi conservata est constantius perseveret:

§ 1. Motu igitur proprio et ex certâ scientiâ nostris, vobis et vestrum cuilibet per praesentes committimus et mandamus, quatenus vos et vestrum quilibet in solidum¹ unam seu plures personas in dignitate ecclesiasticâ constitutas, quae ecclesias praedictas, illarumque capitula et personas, etiam exemptas, ac nobis et Apostolicae Sedi subiectas, semel tantum, auctoritate nostrâ visitent, ac tam in capite quam in membris reforment, ac in illorum statum, vitam, mores, regulas, regimen, statuta, consuetudines, ritus et disciplinam tam coniunctim quam divisim diligenter inquirent, necnon (evangelicae et apostolicae doctrinae, sacrorumque canonum et generalium conciliorum, et praesertim Tridentini decretis, ac sanctorum patrum traditionibus inhaerendo) quaecumque² mutatione, correctione, emendatione, renovatione, revocatione, ac etiam ex integro editione indigere cognoverint, reforment, mutent, corrigant, ac etiam de novo condant, condita, sacris canonibus et Concilii Tridentini praedicti decretis ac constitutionibus apostolicis non contraria, confirmant, abusus quoscumque tollant, bonas et laudabiles institutiones, ac in primis divinum cultum ecclesiasticamque disciplinam et observantiam, ubicumque exciderint, modis congruis restituant et reintegrent, ipsasque personas ad debitum et honestum vitae modum revocent, ac quidquid inde statuerint et ordinaverint observari faciant, ac inobedientes per censuras ecclesiasticas aliaque opportuna iuris et facti remedia cogant et compellant, aliaque omnia et singula, quae pro ecclesiasticae disciplinae huiusmodi restitutione necessaria, seu quomodolibet

Commissio, de
qua in rubrica.

¹ Vocem *quatenus* repetitam deleimus (R. T.).

² Edit. Main. habet *quacumque* (R. T.).

opportuna fore cognoverint, faciant, dicant, gerant et exequantur, super quibus omnibus et singulis plenam illis facultatem impartimur, auctoritate nostrâ apostolicâ constituatis et deputatis.

Visitationes factae sub sigillo clausae Romanam transmittendae.

§ 2. Volentes, ut visitatores huiusmodi, si qua¹ graviora in huiusmodi visitatione repererint, illa, necnon informationes omnes desuper sub sigillo eorum clausas² ad nos quamprimum diligenter transmittant, ut quid in illis statuendum sit, maturâ consultatione adhibita, decernamus.

Mandatum capitulis et canonicis, ut huiusmodi visitationibus prompte pareant.

§ 3. Mandantes propterea dilectis filiis ecclesiarum praedictarum capitulis, canonicis et personis, ceterisque, ad quos spectat, ut eidem visitoribus in praemissis prompte pareant et obediant, eorumque salubria monita et mandata suscipiant humiliter, et efficaciter adimplere procurent; alioquin sententiam, sive poenam, quam rite tulerint, seu statuerint in rebelles, ratam habebimus, et faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictarum ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ecclesiis, capitulis, canonicis et personis, et quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

¹ Edit. Main. legit quae (R. T.).

² Edit. Main. legit clausae (R. T.).

Datum Romae apud S. Petrum sub anulo Piscatoris, die v martii MDCXXXII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 5 martii 1632, pontif. anno IX.

CDXXXIII.

Protestatio ac pontificia declaratio contra attentata per Gasparem cardinalem Borgiam et complices in consistorio sive extra illud¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Omnes et singuli Ecclesiae catholicae praelati, praesertimque cardinalatus dignitate fulgentes, sese fideles, obedientes, obsequiosos et reverentes Summo Pontifici exhibere et esse iuxta canonicas sanctiones, decreta pontificia et consuetudinem tenentur, ipsique sanctae Romanae Ecclesiae cardinales in iuramento fidelitatis, quod praestare consueverunt, se idem adimpleturos, ac honorem et statum Romanorum Pontificum omni studio et totis viribus propugnatos, eorumque auctoritatem conservare, augere et promovere omnibus sensibus conatos, nullumque consilium, consensum aut auxilium adversus pontificiam maiestatem duros; ubi vero contra illa aliquid praeiudicii, quod impedire nequeant, machinando intentetur, statim atque tractari noverint, eis significaturos, promittunt et iurant.

Exordium ab ipsa materia sumptum.

§ 1. His tamen spretis, Gaspar episcopus Albanensis cardinalis Borgia nuncupatus, communicato etiam eius pravo consilio nonnullis aliis eius S. R. E. cardinalibus, ausus fuit, sub clypeo quod oratoris apud nos et Apostolicam Sedem charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici, negotia eiusdem Philippi regis apud nos et Sedem eandem gerit, in consistorio nostro secreto, die hodiernâ peracto, nullâ a nobis obtentâ

Gaspar cardinalis Borgia nonnulla temere Pontifici in consistorio obsecral.

¹ Ex Itgest. in Secret. Brev.

immo nec petita licentiâ, sed temere in conspectu nostro, audientibus omnibus cardinalibus inibi existentibus, nos nedum requirere de subsidio charissimo in Christo filio nostro Ferdinando Romanorum regi in imperatorem electo praestando, ac si illud antea pro viribus eiusdem Sedis Apostolicae non erogavissemus, sed etiam nosmetipsos de cunctatione in iis quae ad catholicam fidem tuendam et propagandam pertinent redarguere, ac etiam, ad augendam in nos contumeliam et offensam, ea, quae in Germania in eiusdem catholicae fidei detrimentum accidere poterunt, nobis imputanda esse protestari.

Cumque ei silentium Pontifex imposuisset,

§ 2. Cumque nos, pro nostro pastoralis officio, eidem Gaspari episcopo et cardinali de his (quae ad praedicti consistorii locum, iuxta morem eorumdem Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum retroactis temporibus et hactenus inconcusse observari consuetum, minime spectant, nisi per nos propositum, vel ut proponeretur ordinatum esset) silentium imposuissemus, ipse Gaspar episcopus et cardinalis non acquievit, sed accessum alterius cardinalis ad se ipsum expectavit, et nihilominus illico copiam praedictae requisitionis, imputationis et protestationis nobis tradidit, contra nostram pontificiam maiestatem et honorem ac famam machinando, poenasque a sacris canonibus, consuetudine, decretis et constitutionibus apostolicis praedictis inflictas damnabiliter incurrendo.

Cardinalis Borgia non acquievit.

Sed protestationem emisit.

Suam tolerantiam ei non prodesset, aut complicitus declarat Urbanus.

§ 3. Ad reprimendum vero praemissa, et alia tam ante quam post et tam in consistorio quam extra ubique locorum adversum nos forsan perpetrata, licet iuris remediis procedi posset, tamen, si fieret ad praesens, forsan malevoli¹ in

¹ Haec praemitterem quia, legend. quia tamen (R. T.).

² Perperam ed. Main. legit malevisi, sed legendum esse malevoli patet ex pag. 283 b (R. T.).

odium praedicti Philippi regis factum interpretarentur, ideo animadversionem huiusmodi ad opportunius tempus, seu beneplacitum nostrum, transmittere volumus; sed, ne ex taciturnitate et dilatione possint tam ipse Gaspar episcopus et cardinalis quam alii complices, etiam praedictae sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, praetextu cuiuscumque nostrae conniventiae et tolerantiae se unquam tueri, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium attestamur, declaramus et decernimus praedictum Gasparem episcopum et cardinalem, aliosque complices et cardinales praedictos, ratione praemissorum et aliorum quorumcumque ab eis tam ante quam post consistorium praedictum, etiam extra illud ubilibet, ut praefertur, gestorum, etiam illorum, quae adhuc ad notitiam nostram non venerunt, remanere in eorum priori statu, in quo erant, quando illa gesserunt.

§ 4. Non obstantibus quacumque conniventia et tolerantia nostris, quae tam ex quocumque temporis cursu, quam ex quibuscumque actibus et functionibus nostris, ac etiam cardinalitibus, tam publicis quam privatis, etiam in cappellis, et aliâs quomodolibet, hactenus et pro tempore, etiam postquam ipse Gaspar episcopus et cardinalis negotia praedicti Philippi regis gerere desineret¹, factis, resultare et deduci possunt², perinde ac si statim et incontinenti post praedictum consistorium processum foret, conniventiaque et tolerantia nostra nullatenus intervenisset, ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantibus derogat.

§ 5. Decernentes etiam irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis au-

Clausulae.

¹ Sic indubie legendum pro verbo detineret quod habet edit. Main. etiam infra in loco parall. pag. 290 b legitur desineret (R. T.).

² Forsan legendum possent (R. T.).

toritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, sublata quibuslibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VIII martii MDCXXXII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 8 martii 1632, pontif. anno IX.

CDXXXIV.

Prohibitio super concessione licentiae pro fratribus beatae Mariae de Mercede Redemptionis captivorum transeundi ad statum clericalem.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Causa huius
constitutionis.

Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii vicarius et procurator generales Ordinis fratrum beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum, quod, cum alias nonnulli ipsius Ordinis laici sive conversi, vel cum falsa narrativa, seu alias, a dilecto filio nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio licentias obtinuissent, quarum vigore se ad sacros ordines promoveri fecerant et faciebant, indeque gravia in dicto Ordine inconvenientia non sine Dei offensam orirentur, venerabiles fratres nostri S. R. E. cardinales negotiis episcoporum et regularium praepositi, quibus pro opportuno super praemissis remedio supplicatum fuerat, eidem nuncio et magistro generali dicti Ordinis iniunxerunt, ut ille a similibus licentiarum concessione abstineret, hic vero praefatos conversos puniret.

Fratrum postulatio.

§ 1. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, magistri generalis officium huiusmodi brevi temporis spatio duret,

1 Isti fratres non possunt transire ad Calceatos absque licentia Sedis Apostolicae, ut in Const. CCLXXV (al. 253), *Intincti nobis*, ut tom. XIII, pag. 623.

et Ordo praefatus in multas adeo, sibi que maxime distantes orbis partes diffusus existat, ut ob maxima terrarum intervalla sui generalatus tempore mandata sua in eisdem partibus executioni demandari facere nequeat: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 2. Nos igitur, dictum procuratorem generalem a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis, sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, dilecto filio moderno et pro tempore existenti magistro generali, ceterisque superioribus Ordinis huiusmodi, ad quos spectat, apostolica auctoritate, tenore praesentium, inhibemus, ne de cetero, inconsulta congregatione eorumdem cardinalium et sine expressa illius approbatione, praefatis fratribus laicis seu conversis licentiam transeundi a statu laicali ad clericalem, seu de se promoveri faciendo ad minores ac sacros ordines, ullo modo concedant; alioquin magistri generales ac superiores praefati contrafacientes excommunicationis, necnon vocis activae et passivae ac officiorum quae obtinent privationis, ac perpetuae inhabilitatis ad alia in posterum obtinenda, poenas eo ipso incurrant: laici vero seu conversi, qui cum licentiis huiusmodi, vel aliter absque speciali ipsius congregationis approbatione, ad statum clericalem praedictum transierint, vel minores ac sacros ordines susceperint, a susceptis ordinibus sint in perpetuum sus-

Prohibitio, de qua in rubrica.

CDXXXV.

Declarat cardinalem Borgiam et alios complices etiam cardinales occasione per eos gestorum remanere in priori statu in quo erant quando haec gesserunt.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum nuper Gaspar episcopus Albanensis cardinalis Borgia nuncupatus, ob nonnulla per eum, non petita nec habita a nobis licentia, in consistorio nostro secreto in contemptum pontificiae maiestatis nostrae ausu temerario gesta, poenas a sacris canonibus ac decretis et constitutionibus apostolicis inflictas damnabiliter incurrisset, nos, ne, si in eundem Gasparem episcopum et cardinalem ac complices animadverteremus, id forsitan malevoli in odium charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici factum interpretarentur, animadversionem huiusmodi ad opportunius tempus seu beneplacitum nostrum transferre volumus, prout plenius continetur in litteris desuper expeditis tenoris subsequentis, videlicet: *Urbanus Papa VIII, etc. (Omittitur tenor litterarum, quia illum habes sub die VIII martii praesentis anni, supra pag. 280).*

§ 2. Nos, qui eundem Philippum regem (ob eius singularem et a maioribus suis, Romanorum imperatoribus, Hispaniarum regibus, haereditario iure acceptum orthodoxae fidei conservandae et propagandae zelum, eximiamque in nos et hanc Sanctam Sedem devotionem, aliaque catholici cognomine optimo iure insigniti regis praeclara merita) praecipuo paternae charitatis affectu complectimur, congregatis de more coram nobis hodie venerabilibus fratribus nostris S. R. E.

pensi, atque laici seu conversi ut prius remanere intelligantur, ac laicorum seu conversorum habitum deferre omnino cogantur, aliisque poenis mulctentur arbitrio superiorum, absque spe dispensationis in praemissis obtinendae.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, et sic per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi mandat.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die X martii MDCXXXII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 10 martii 1632, pontif. anno IX.

Recenset ea, quas gesta sunt a cardinali Borgia.

Et praecedentem suam constitutionem.

Ad deinde in Congregatione S. Officii declaravit per suam tolerantiam dictum cardinalem et complices a canonicis poenis non fuisse liberatos.

cardinalibus contra haereticam pravitatem in universa republica christiana generalibus inquisitoribus ab eadem Sede specialiter deputatis, antequam ad tractanda ipsius congregationis negotia devenerimus, mentem¹ et intentionem nostram² super praemissis explicavimus, nempe fuisse et esse, quod Gaspar episcopus et cardinalis, aliique complices etiam S. R. E. cardinales, non obstante quacumque conniventia seu tolerantia nostra, remanent obnoxii quibuscumque praedictis et poenis per eos et eorum quemlibet ob praemissa quomodolibet incursis aut quae incurrissent, idque praesentibus eiusdem congregationis cardinalibus, inter quos idem Gaspar episcopus et cardinalis aderat, attestati sumus, declaravimus et decrevimus.

Eosque declaravit remanere in eo statu, in quo ante consistorium erant.

§ 3. Idcirco, ut perpetuis futuris temporibus de mente et intentione nostris huiusmodi securius constet providere volentes, motu, scientia et deliberatione ac potestatis plenitudine similibus, tenore praesentium, denuo attestamur, declaramus et decernimus, praedictum Gasparem episcopum et cardinalem, aliosque complices etiam cardinales, ratione per eos in praedicto consistorio et tam ante quam post et extra illud ubilibet gestorum huiusmodi, remanere in priori eorum statu in quo erant quando illa gesserunt.

Obstantia tollit.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae in praesentis litteris huiusmodi volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Praesentesque eos afflicere, porinde ac si publicatae forent.

§ 5. Volumus autem, quod tam praesentis litterae, quam praesentis litterae, cum omnibus et singulis in eis contentis, suum plenarium sortiantur et sortiri debeant effectum, praesertim circa translationem et transmissionem ad opportunius tempus

¹ Edit. Main. legit *mentes* (R. T.).

² Heic potius edit. Main. volebat forsan, nec male, legere *nostras* (R. T.).

seu beneplacitum nostrum animadversionis in ipsum Gasparem episcopum et cardinalem, aliosque complices etiam cardinales, illosque omnes et singulos arceant et afficiant in omnibus et per omnia, perinde ac si publicatae, dictoque Gaspari episcopo et cardinali, et aliis complicitibus etiam cardinalibus, et illorum cuilibet, personaliter intimatae fuissent.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die XI martii MDCXXXII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 11 martii 1632, pontif. anno IX.

CDXXXVI.

Quod festum transitus S. Benedicti in singulis locis, in quibus existunt ecclesiae Ordinis ipsius Congregationis Hispaniarum, ad instar aliorum de praecepto Ecclesiae celebrandum recolatur¹.

Urbanus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad futuram rei memoriam.

Sancta mater Ecclesia, quae salutaribus nos semper instruit documentis, annuas orthodoxae fidei filiis venerandas proponit sanctorum celebritates, qui in terris non solum exempla ad salutem reliquerunt, sed in caelo beati christifidelium patrocinium suscipere, eorumque orationes et vota suis precibus adiuvare non cessant. Quam omnibus opem apud misericordem Deum credentes beatum Benedictum monachorum principem et patriarcham assiduo impendere, dignum quidem pastoralis officii nostris humeris ex alto commissi debitum reputamus, ut felicitatis eius transitus dies, qua ipsius anima beatificam fruitione digna ad aeternas illas di-

¹ Monachos Cassinenses Congregationis sancti Benedicti ideo sic vocari iussit Iulius II quia monasterium Cassinense est caput aliorum monasteriorum, ut in eius Const. II, tom. V, pag. 400.

vinae claritatis sedes humanis exuta spoliis translata fuit, iucundissima recordatione undique celebretur.

Causae huius Constitutionis.

§ 1. Cum itaque, sicut exhibita nobis nuper pro parte dilectae in Christo filiae nobilis mulieris modernae comitissae de Monterrey regni Neapolitani proreginae, et nobilis viri moderni marchionis Castri Rodrighi apud nos et Sedem Apostolicam pro charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum rege catholico oratoris, necnon Mauri de Villaroel Ordinis eiusdem S. Benedicti abbatis generalis, ac Augustini de Castro, olim comitis de Lemos, Ordinem ipsum expresse professi, dilectorum filiorum petitio continebat, quod, cum¹ eiusdem gloriosi monachorum patriarchae S. Benedicti inter mortales degentis vita iam inde ab eius pueritia adeo virtutum trophaeis admiranda fuerit, ut,

Gregorio Magno, dum in humanis sanctam vitam ageret, Romano Pontifice praedecessore nostro teste, divinam interius luce splendens sublatus in mentis lumine superior mundo et expansus in Deo, mentis laxatu sinu, beatifico lumine imbecillitatem intellectus elevante, Deum ipsum, et in ipso Deo, adhuc mortalis, omne quod infra Deum est videre meruerit, ac² demum, post vitam sanctissime exactam, purissimamque pompam mirabili per viam pallis stratam et innumeris coruscantibus lampadibus summo rerum Auctori coniungendus in caelum migrans efflaverit animam; proptereaque comitissa et marchio, ac Maurus et Augustinus praefati, pro eximio eorum in tanti viri sanctitatem devotionis affectu, plurimum cupiant felicitatis eius animae transitus diem, ad maiorem praepotentis Dei gloriam ac fidelium de-

¹ Syntaxis rectitudinem in sequentibus ne expectes; viderentur particulae quod cum redundare (R. T.).

² Ad syntaxim, qualis antea legitur, oporteret delere coniunct. ac (R. T.).

vationis incrementum, solemnius celebrari; quare pro parte dictorum comitissae et marchionis ac Mauri et Augustini nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus piis eorum votis hac in parte favorabiliter annuere de benignitate apostolica dignareremur:

§ 2. Nos igitur, qui fidelium quorumlibet devotionem erga beatos illos sempiternae beatitudinis cives non solum promovendi sed etiam consecrari sinceris exoptamus affectibus, eosdem comitissam et marchionem, ac Maurum necnon Augustinum¹, et eorum quemlibet, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus, ex voto venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus et caeremoniis praepositorum, inclinati, ut deinceps perpetuis futuris temporibus eiusdem sancti Benedicti transitus dies praefatus, duodecimo kalendas aprilis videlicet, quolibet anno in omnibus et singulis civitatibus, oppidis, terris et locis, in quibus ad praesens existunt ecclesiae Ordinis ipsius sancti Benedicti Congregationis² Hispaniarum, ad instar aliarum de praesentis litterae celebrandarum festivitatum recolatur et celebretur, apostolica auctoritate, tenore praesentium praecipimus.

Mandat observari, prout in rubrica.

§ 3. Mandantes propterea omnibus et singulis patriarchis, archiepiscopis et episcopis, ceterisque ecclesiarum praelatis, sub quorum iurisdictione spirituali civitates, oppida, terrae et loca huiusmodi extiterint, ut praesentes nostras in eisdem

Executores deputat.

¹ Oporteret ex more solito addere praedictos (R. T.).

² Male ed. Main. legit *Congregationum* (R. T.).

civitatibus, oppidis, terris et locis suae iurisdictioni huiusmodi subiectis solemniter publicari, ac ab omnibus et singulis personis, cuiuscumque status, gradus, ordinis et conditionis existentibus, faciant inviolabiliter observari.

Derogat contrariis.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, etiam in provincialibus et synodalibus etiam universalibus conciliis editis et edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi iubet.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticae constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, praeccepti, mandati et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXXXII, XII kalendas aprilis, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 21 martii 1632, pontif. anno IX.

CDXXXVII.

Pia et pastoralis adhortatio ad patriarchas, archiepiscopos et episcopos, clericorum, reliquos viros, ac omnes Ecclesiae catholicae christifideles, ut ab omnipotenti Deo fuis precibus concordiam inter catholicos principes obtineant.

1 Non absimilem pro tunc exortis motibus sedandis, edidit hic idem Pontifex anno MDCXXV

Urbanus Papa VIII.
Venerabiles fratres et dilecti filii,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Unanimi catholicae Ecclesiae consensu sine intermissione fusa ad Deum oratio, praesertim cum ipsum Ecclesiae caput in terris a Domino constitutum praesidium e caelo suppliciter implorat, quam sit efficax remedium calamitatibus impendentibus, docet sacra pagina.

Docet, calamitatibus impendentibus, e caelo implorandum esse praesidium.

§ 2. Hinc nos, praeteritis annis, venerabiles fratres, vos universos apostolicis litteris excitavimus ad congregandos coetus fidelium, et placandam iram divinae ultionis, dum legationibus uteremur ad sedandos tunc exortos motus, qui christianum orbem summopere turbare posse videbantur, catholicosque principes inter se committere.

Ad hoc annis elapsis excitavit pro sedandis tunc exortis motibus.

§ 3. Nunc autem praesentia rei catholicae pericula hortantur nos ad eandem rem pari ratione quaerendam in eisdem principibus animorum coniunctionem inserere satagentes. Itaque ad Patrem misericordiarum Deum cum fiducia confugimus, stamus ad ostium et pulsamus, ut, qui se a famulis suis orari gaudet, optato nos tandem dono publicae quietis consoletur.

Et nunc pro periculis rei catholicae averendis idem sagit.

§ 4. Quamobrem expedire existimavimus solemnes iubilaei supplicationes indicare, ut nobiscum Ecclesia universa coniungat officia pietatis, quibus super humanam malitiam praestabilis divina bonitas, quod ex animo et omni tempore petimus, multiplicatis intercessoribus largiatur. Plane si audita vota nostra fuissent et preces, sumere possemus stolam iucunditatis et gratulari pacem principibus catholicis. Perseverantes tamen, quantum in nobis est, omnia praestamus, quae ad obtinendam tranquillitatem et incolumitatem religionis catholicae conferre censemus.

Et solemnes iubilaei supplicationes indicare decernit.

quam habes Const. CXXVIII (al. 116), *Tonitrua*, tom. XIII, pag. 305.

Nuntiosque mittit ad caesarem maiestatem, ac reges pro bono publico et animorum coniunctione consequenda.

§ 5. Hanc autem, cui reliqua omnia proponimus, non solum ordinariorum, sed etiam extraordinariorum nuntiorum, quos ad caesarem maiestatem et utrumque regem mittimus, geminatis officiis, omnique conatu consequi studemus, et confidimus fore, ut instructi nostris monitis, quibus eos non sine prudentium cardinalium consilio munivimus, ingruentia confertim discrimina possint avertere, et bono publico fideique catholicae effectus parere salutare. Utinam haec nostra pastoralis muneris sollicitudo, divina favente clementia, afferat, ut alias similis nostra opera, successus optati fructum.

Hortatur omnes, ut quae pollet apud principes gratia, studeant eorum animos verae charitatis vinculo coniungere.

§ 6. Verumtamen, ne quid intentatum relinquatur, hortamur omnes ex dominico grege, prout pollet quique gratia apud aliquem ex catholicis principibus, ad accurate incumbendum, ut turbines excitati compescantur, et fiat expetita tranquillitas, quam sperare possumus, sublatis e medio iis, quae sunt in causa, ne eorundem principum animi vinculo verae charitatis coniuncti in concordiam coalescant. Ex mutuis autem, quae hinc inde iactantur, expostulationibus, quae tam salubre opus impediunt, satis patent, nec deerunt rationes, quibus ea pii prudentesque viri moliantur. Quis enim non videt, nisi discordia disungeret principes catholicos, neque haeresim, neque infernum posse umquam perterrefacere Ecclesiam? Quamobrem, cum aliquando humani labores in irritum cadant, venerabiles fratres et dilecti filii, iactate in Dominum cogitationes vestras, roboramini, et omne studium intendite, ut imminetia mala propulsetis armis orationis et fidei. Apostolo enim docente, Gedeon, David, Samuel et Prophetarum per fidem vicerunt regna, adepti sunt repromissiones, extinxerunt impetum ignis, castra verterunt exterorum, obturaverunt ora leonum. Prope est Dominus omnibus invocantibus eum in veritate.

§ 7. Itaque nos etiam, qui inter hasce tempestates sedemus ad regimen naviculae Petri, cum eo ex toto corde et suppliciter voce clamamus, *Salva nos Domine, dum fidelis congregatio populi effundit coram te corda sua, Deus adiutor noster in aeternum, in te faciemus virtutem*, et ipse ad nihilum deducet tribulantes nos. Salutare fraternitatis vestris et universo gregi catholico solatium a Domino praestolamur, vobisque apostolicam benedictionem peramanter impertimur.

Ipsae quoque toto corde Dominum precabuntur, ut ad nihilum deducat tribulantes nos.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 1 aprilis MDCXXXII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 1 aprilis 1632, pontif. anno IX.

CDXXXVIII.

Quod ecclesiastici tam seculares quam regulares civitatis et Status Mantuani teneantur solvere quamdam pecuniae partem pro restaurandis moenibus dictae civitatis.

Venerabili fratri episcopo Mantuano,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius nobilis vir Carolus Gonzaga Mantuae dux, quod, ob ingentes ruinas calamitatesque, quas ipsa civitas Mantuana in praeteritis bellorum motibus perpassa est, sustentamentum aquarum ad clusam terrae Governoli in ripa fluminis Mincii sitae, quod ruinam minatur, necnon molehdina, et eversa dictae civitatis moenia, adeo restauratione indigent, ut si ipsius sustentamenti omnem aquam circumcirca eandem civitatem sustententis ruina sequeretur, non modo civitas ipsa intra paludes remaneret et inhabitabilis redderetur, sed etiam fluminis Padi navigatio omnino impediretur, neque civitas praedicta, Status-

Damna quae ex bello civitas Mantuana perpassa est recenset, necessitates quoque eius moenia reparandi.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

quæ Mantuanus huiusmodi adversus hostium conatus, atque invasiones sartus tectusque conservari posset.

Dux quaedam ad ea reparanda vectigalia imponit.

§ 2. Quoniam vero maximâ pecuniarum summâ ad præmissa peragenda opus est, nec ad onera huiusmodi, supportandâ laicorum facultates suppetunt, dictus Carolus dux personas ecclesiasticas tam seculares quam regulares quascumque civitatis et Status Mantuani ad solutionem duarum gabellarum, nempe super macinâ frumenti unius librae pro quolibet sacco valorem novem baiocorum monetae Romanae constituentis, ac unius baiocchi cum dimidio monetae praedictae pro quolibet librâ olei, per eundem Carolum ducem in civitate et Statu praedictis impositarum, nostrâ et huius Sanctae Sedis auctoritate cogi et compelli desiderat.

Quae Pontifex etiam ab ecclesiasticis solvi iubet.

§ 3. Nos, considerantes praedicta expensarum onera, non modo ad laicorum, verum etiam ad communem personarum ecclesiasticarum utilitatem referri, ipsumque Carolum ducem, ob eius singularia atque eximia in nos et Apostolicam Sedem fidei et devotionis merita, aliquo subventionis auxilio, asperrimis hisce temporibus, sublevare, ac specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut, vocatis coram te personarum ecclesiasticarum tam secularium quam regularium praedictarum superioribus, seu eorum deputatis, si sustentamenti, ac molendinorum,

1 Male edit. Main. legit unus (n. t.).

moeniumque reparationes huiusmodi pro publicâ et communi utilitate faciendas in earundem etiam personarum ecclesiasticarum commoditatem cessuras, ac expensarum onera ideo subeunda adeo gravia fore cognoveris, ut sine magno laicorum incommodo et damno fieri non possint, tunc et eo casu, et pro restorationibus seu reparationibus praedictis dumtaxat faciendis, personas ecclesiasticas praedictas ad contribuendum in gabellis macinae frumenti et olei huiusmodi auctoritate nostrâ cogas et compellas: dummodo tamen rata personarum ecclesiasticarum praedictarum sextam partem ratae quam laici contribuent non excedat, ratamque personarum ecclesiasticarum praedictarum per deputatos a te exigi facias, absque eo quod laici in executione huiusmodi se ullo modo intromittant, ratamque per eadem personas ecclesiasticas pro tempore solutam operariis dicti Caroli ducis in praedictos restorationis huiusmodi et non alios usus convertendam consignari facias.

Ita tamen, ut in his exigendis laici se non immisceant.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus, ac quarumcumque ecclesiarum, monasteriorum, domorum et locorum regularium, et Ordinum quorum fuerint, civitatis et Status praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter

Contraria tollit.

et expresse harum serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv iunii MDCXXXII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 15 iunii 1632, pontif. anno ix.

CDXXXIX.

Declarat, suae voluntatis esse per quamcumque admissionem cardinalis Borgiae ad audientiam pro negociis regis catholici gerendis, et quoscumque alios actus licentiam praemissa peragendi eidem cardinali nullatenus concedere, nec eum uti regis oratorem quovis modo agnoscere, ut poenas propterea incursas ullo modo illi condonare.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Causae refert quibus dicitur, ut cardinalem Borgiam seu regis catholici oratorem admittat.

§ 1. Licet² episcopus Albanensis cardinalis Borgia nuncupatus, postquam dilectus filius nobilis vir comes de Monterey charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici apud nos et Apostolicam Sedem orator existens a Romanâ curiâ ad regnum Neapolitanum gubernandum recessit, ex tacitâ permissione nostrâ, negocia eiusdem Philippi regis per interim, ut vulgo dicitur, apud nos gesserit; tamen, cum postea ipse Gaspar episcopus et cardinalis a nobis de ecclesiâ metropolitanâ Hispalensi ad praesentationem eiusdem Philippi regis provisos fuerit, et dilectus pariter filius nobilis vir marchio Castri Roderici per ipsum Philippum regem orator ad nos deputatus ad almam Urbem nostram personaliter accesserit, in eâque resideat, hodie non debemus expresse nec tacite consentire, quod idem Gaspar episcopus et cardinalis, residentiâ in suâ ecclesiâ metropolitanâ, curâque tot animarum sibi

1 Ex Regest. in Secret. Brevium.

2 Vide sup. pag. 280, et 283 (n. t.).

Bull. Rom. — Vol. XIV.

commissarum derelictâ, munere oratoris dicti Philippi regis apud nos quoquo modo fungatur. Verum, quia, ut a nonnullis dicitur, ipse Gaspar episcopus et cardinalis, nescitur quo spiritu ductus, nullo a nobis consensu habito, nec licentiâ expressâ vel tacitâ obtentâ, munus oratoris dicti Philippi regis acceptare, et in eo se ingerere audeat, ac negocia regis tractare intendit, contra canonicas sanctiones, notoriumque stylum inveteratum, in animae suae periculum, suaeque ecclesiae, eiusque dioecesanorum detrimentum, ideo praemissis remedium adhibere intendebamus. Sed quia a discordiarum amatoribus in odium praedicti Philippi regis factum dici posset, illud in opportunius tempus ad nostrum beneplacitum differre et transmittere deliberavimus.

§ 2. Ne autem ex nostrâ huiusmodi deliberatione, ac taciturnitate, conniventia ac tolerantia praeterita forsan, praesenti¹ et futura possit unquam praetendi, nos eidem Gaspari episcopo et cardinali licentiam seu facultatem praedictam concessisse, vel illi consensum nostrum desuper tacite vel expresse praestitisse, hoc mane quatuor ex cardinalibus congregationis sancti officii, qui primo accessissent, vocari iussimus; cumque dilecti filii nostri Laudivius S. Sixti, Berlingierius S. Augustini et Fabritius S. Laurentii in Pane et Perna titularum presbyteri Verospius³ et Martius S. Mariae Novae diaconus cardinalis Ginettus respective nuncupati cum³ ceteris cardinalibus ad congregationem sancti officii huiusmodi coram nobis in palatio nostro Quirinali tenendam accesserint, nos eosdem Laudivium, Berlingierium, Fabritium et Martium cardinales in interiori cubiculo nostro assumpsimus, cisque voluntatem et intentionem nostram

Declaratio, de qua in rubrica.

1 Male edit. Main. legit praesens (n. t.).

2 Vocem nuncupat. heic delemus (n. t.).

3 Infra pag. 292 a legitur praec (n. t.).

huiusmodi amplius declaravimus, et attestati sumus, prout, motu proprio, et ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, etiam de eorundem Laudivii, Berlingerii, Fabritii et Martii cardinalium consilio, tenore praesentium attestamur, decernimus et declaramus, mentis, intentionis et voluntatis incommutabilis nostrae fuisse et esse ac futuram fore, per quamcumque nostram praeteritam, praesentem et futuram taciturnitatem, conniventiam et tolerantiam, et per quemcumque ipsius Gasparis episcopi et cardinalis ad audientiam nostram pro negotiis praedicti Philippi regis exponendis et expediendis et aliis quomodolibet ubicumque et quandocumque gerendis et tractandis accessum, ac etiam per quamcumque nostram illius admissionem, minusque ex quibuslibet gratis, aliisque concessionibus et dispositionibus per nos etiam in favorem praedicti Philippi regis, etiam motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, ac aliis quomodolibet, et ex quibuscumque aliis actibus et functionibus nostris, et aliorum quorumcumque, tam publicis quam privatis, ac aliis quomodocumque et quandocumque factis et faciendis, nos, post accessum praedicti marchionis Castri Roderici, nequaquam intellexisse, nec intelligere, minusque voluisse, nec imposterum velle, eidem Gaspari episcopo et cardinali licentiam praedictam vel facultatem concedere, seu desuper consensum nostrum praestare taute neque expresse, nec eundem Gasparem episcopum et cardinalem in oratorem eiusdem Philippi regis ordinarium vel extraordinarium, aut de interim, vel aliis nuncupatum, nec etiam eiusdem regis negocia gerentem vel tractantem recipere nec admittere, nec aliquo modo eundem

1 Male edit. Main. legit futuram (R. T.).

2 Edit. Main. legit quoscumque (R. T.).

Gasparem episcopum et cardinalem pro tali oratore vel negocia regis praedicti gerente recognoscere, nec poenas, ab eodem Gaspare episcopo et cardinale incuras et incurendas, illi remittere, nec condonare. Decernentes etiam irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, sublatam quibuslibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate.

§ 3. Non obstantibus quacumque conniventia, dilatione, taciturnitate et tolerantia nostris huiusmodi, quae tam ex quocumque temporis cursu, quam ex supra expressis et quibuscumque aliis actibus et functionibus nostris, et aliis quomodolibet, hactenus et pro tempore, etiam postquam ipse Gaspar episcopus et cardinalis negotia praedicti Philippi regis gerere desinerit, factis, resultare et deduci possunt, perinde ac si statim et incontinenti post incuras ob praemissa ab eodem Gaspare episcopo et cardinali poenas contra eum processum foret, dilatioque, taciturnitas, conniventia et tolerantia nostrae huiusmodi nullatenus intervenissent, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, quod praesentes litterae, cum omnibus et singulis in eis contentis, suum plenarium sortiantur et sortiri debeant effectum, praesertim circa translationem et transmissionem ad opportunius tempus seu beneplacitum nostrum animadversionis in ipsum Gasparem episcopum et cardinalem, illumque arcent et afficiant in omnibus et per omnia, perinde ac si publicatae, dictoque Gaspari episcopo et cardinali personaliter intimatae fuissent.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii iunii MDCXXXII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 17 iunii 1632, pontif. anno ix.

1 Aptius legeretur possent (R. T.).

Obstantiu
derogatio.

Clapsulae.

CDXL.

Declarat et testatur ob impositionem pallii et receptionem iuramenti cardinalis Borgiae, ac quoscumque alios actus et concessionem factos et factas, faciendos et faciendas, se a priori voluntate sua nullatenus recedere velle, cum expressa prohibitione cardinali Borgiae et aliis, ne contrarium ullo tempore allegare possint.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Præcedentes
refert Constitutio-
nes.

§ 1. Alias, cum Gaspar episcopus Albanensis cardinalis Borgia nuncupatus, ob nonnulla per eum, non petita nec habita a nobis licentia, in consistorio nostro secreto in contemptum pontificiae maiestatis nostrae ausu temerario gesta, poenas a sacris canonibus ac decretis et constitutionibus apostolicis inflictas damnabiliter incurrisset, ad excludendam et reiiciendam omnino quamcumque remissionem sive condonationem et indulgentiam, quae ex quibuscumque actibus, tam publicis quam privatis, et ex quacumque taciturnitate, quantumlibet diuturna, conniventiaque et tolerantia nostris praetendi posset ad favorem eiusdem Gasparis episcopi et cardinalis eiusque complicum etiam S. R. E. cardinalium, necnon etiam pro maiori et abundantiori mentis et voluntatis nostrae circa praemissa et alia, subinde in congregatione venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium contra haereticam pravitatem generalium inquisitorum subsequuta expressione et continuatione binas a nobis in hac forma Brevis emanarunt litterae tenoris subsequenti, videlicet: Urbanus, etc. (*Omittitur insertio secundi Brevis, in quo est insertum primum, quia illud habes supra pag. 283.*)

Declaratio, da
qua in rubrica.

§ 2. Cumque postmodum ipse Gaspar episcopus et cardinalis, antea per nos de

1 Ex Regest. in Secret. Brevis

ecclesiam metropolitanam Hispalensem ad praesentationem dicti Philippi regis provisus, pallium, alias concessum, manibus nostris, iuxta morem cum cardinalibus observatum, sibi per nos imponi maximam cum instantia supplicaverit; nos, tam ob causas in praesertis litteris expressas, et praedictum morem adimplendum, quam ut eidem ecclesiae Hispalensi insigni et de Sede Apostolica benemeritae faveremus, ad impositionem praedicti pallii devenire censuimus, non tamen animo, mente nec intentione, per praedictam pallii impositionem ac iuramenti fidelitatis ob hoc per eundem Gasparem episcopum et cardinalem nobis praestandi receptionem, in aliquo a praedictis litteris nostris recedendi, nec illis etiam minime praeiudicandi, nec etiam quoscumque excessus et delicta tam in praesertis litteris expressa et comprehensa, quam alia etiam postmodum quomodolibet ab eodem Gaspare episcopo et cardinale eiusque complicibus quibuscumque etiam S. R. E. cardinalibus, praesertim in tradendo aliis etiam cardinalibus copiam praedictae temerariae requisitionis, imputationis et protestationis, ac aliis illam publicando, attentata, patrata et commissa, ac in futurum quandocumque quomodocumque et ubicumque committenda, patranda et attentanda, illorumque et cuiuslibet eorum poenas a legibus, sacris canonibus et ordinationibus, decretis etiam consistorialibus, et constitutionibus apostolicis, usibus et consuetudinibus Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, et aliis quomodolibet inflictas, et per ipsum Gasparem episcopum et cardinalem, eiusque complices praedictos, et alios quoscumque, quomodolibet, etiam ex actibus qui ad nostram notitiam non devenerunt nec deinceps devenient, incuras, remittendi, nec in aliquo condonandi seu relaxandi; et pro-

1 Improbe ed. Main. h. earum personas (R. T.).

pterea, ut deliberatio et continuatio nostrae mentis et voluntatis huiusmodi eo magis semper clarior et firmiter appareat, nos, motu, scientia et plenitudine paribus, hoc mane pro traditione seu impositione pallii et receptione praedicti iuramenti fidelitatis per nos deputato, antequam ad praedicti pallii impositionem ac praedicti iuramenti receptionem deveniremus, quatuor ex cardinalibus congregationis sancti officii, qui primo accessissent, vocari iussimus; cumque dilecti filii nostri Laudivius S. Sixti, Berlingerius S. Augustini Gyptius, et Fabritius titulum praesertim Verospis, necnon Martius S. Mariae Novae diaconus cardinalis Ginettus respective nuncupati prae ceteris cardinalibus ad praedictam congregationem sancti officii hodie coram nobis in palatio nostro Quirinali tenendam accesserint, nos eosdem Laudivium, Berlingerium, Fabritium et Martium cardinales in interiori cubiculo nostro assumpsimus, ubi hora undecima, in nostra, et Laudivii, Berlingerii, Fabritii et Martii cardinalium praedictorum praesentia, per secretarium nostrum domesticum infrascriptum praeinsertas litteras originales de verbo ad verbum legimus, voluntatemque et intentionem nostram eidem Laudivio, Berlingero, Fabritio et Martio cardinalibus eo amplius declaravimus et attestati sumus, prout tenore praesentium, etiam de Laudivii, Berlingerii, Fabritii et Martii cardinalium praedictorum consilio, declaramus, attestamur et decernimus, nostrae mentis, voluntatis et intentionis incommutabilis semper fuisse et esse ac futurum deinceps fore, iustis de causis animum nostrum moventibus, et praecipue pro nostra ac Romani Pontificis Domini nostri Iesu Christi in terris vicarii dignitate et honore tuendis et conservandis, per praedictam pallii impositionem ac iuramenti

¹ Male edit. Main. legit *fuluram* (R. T.).

fidelitatis receptionem illico sequenti hora duodecima a nobis faciendam, ac per quorumcumque inde sequutorum executionem et effectum, et per quoscumque actus nostros, tam publice quam privatim, et per quascumque functiones, tam papales et pontificias, quam cardinalitias, et alias quascumque concessionem et dispositiones nostras, etiam gratiam vel iustitiam, aut quodcumque aliud speciali nota et expressione dignum continentes et seu concernentes, verbo vel in scriptis aut facto, vel alias quomodolibet hactenus eidem Gaspari episcopo et cardinali et complicibus, aliisque praedictis, et seu ad illorum et cuiuslibet eorum favorem seu commodum, semel et pluries factos, concessos, permissos et toleratos, factasque, concessas, permissas et toleratas, ac in posterum quandocumque, quomodocumque et ubicumque etiam pluribus et reiteratis vicibus per nos et de ordine nostro faciendos, concedendos, permittendos et tolerandos, faciendasque, concedendas, permittendas et tolerandas, nullatenus recedere a praedicta priori voluntate, deliberatione, mente et intentione nostris, earumdem praeinsertarum ac praesentium litterarum tenore declaratis, nec ab eis nos in aliquo separare, sed potius in eis hucusque et in futurum continuare et perseverare voluisse et velle; quinimo, amplius mentem firmam nostram declarare volentes, earumdem tenore praesentium decernimus et prohibemus, nullo unquam tempore per eosdem Gasparem episcopum et cardinalem, aliosque praedictos, et quemlibet alium, posse allegari, praetendi et deduci, fuisse per nos unquam eis aliquid remissum, condonatum vel relaxatum, nec a priori voluntate nostra recessum.

§ 3. Decernentes etiam irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, conti-

Clauulae.

gerit attentari, sublatam quibuslibet quavis iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus singulis praemis, ac omnibus illis, quae in praesentis litteris nostris huiusmodi volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus similiter, quod tam praesentis, quam praesentis litterae, cum omnibus et singulis in eis contentis, suum plenarium sortiantur et sortiri debeant effectum, praesertim circa translationem et transmissionem ad opportunius tempus seu beneplacitum nostrum animadversionis in ipsum Gasparem episcopum et cardinalem, aliosque complices etiam cardinales, illosque omnes et singulos arcent et afficiant in omnibus et per omnia, perinde ac si publicatae, dictoque Gaspari episcopo et cardinali et aliis complicibus etiam cardinalibus et illorum cuiuslibet personaliter intimatae fuissent.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die XVII iunii MDCXXXII, pontificatus nostri anni IX.

Dat. die 17 iunii 1632, pontif. anno IX.

CDXLI.

Declaratio circa decimam sexcentorum millium ducatorum monetae Hispanicae per obtinentes simplicia beneficia ecclesiastica, quorum fructus summam vigintiquatuor ducatorum auri de camera excedant, regi catholico solvendam.

Venerabili fratri Caesari, patriarchae Antiocheno, nostro et Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Decimam pro rege catholico a se ecclesiasticis impositam refert.

§ 1. Alias nos in subventionem charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici indiximus et im-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Vide sup. pag. 272 huius tomi (R. T.).

posuimus unam semel et in praesenti anno persolvendam decimam, quae in totum ad summam sexcentorum millium ducatorum monetae Hispaniarum ascenderet iuxta ratam a te taxandam omnium fructuum, reddituum, proventuum, emolumentorum, ac distributionum quotidianarum omnium ecclesiarum archiepiscopali, episcopali, collegiatarum, parochialium, necnon monasteriorum, ac conventuum, ac etiam mensarum abbatialium, capitularium, tam cathedralium et metropolitanarum, quam quarumcumque collegiatarum ecclesiarum, necnon conventualium, prioratum quoque, ac ceterorum beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura et sine cura, secularium, ac quorumvis Ordinum utriusque sexus etiam Mendicantium annuos redditus habentium, tam virorum quam mulierum, necnon congregationum, institutorum societatum regularium, etiam Societatis Iesu, et praeterea hospitalium et militiarum quarumcumque (exceptis tamen S. R. E. cardinalibus, ac fratribus militibus hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, et, quoad curata, iis, quorum annui redditus summam vigintiquatuor ducatorum auri de camera non excederent) in Hispaniarum regnis, ac insulis Sardiniae, Maioricae et Minoricae existentium, ac similiter omnium pensionum super praemis assignatarum ac assignandarum, et alias sub certis modo et forma tunc expressis, teque decimae huiusmodi collectorem cum facultatibus opportunis constituimus et deputavimus, et tibi amplam potestatem taxam et repartimentum huiusmodi pro dicta summa sexcentorum millium ducatorum conficiendi concessimus, prout in nostris desuper in simili forma Brevis expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

¹ Lege conficiendi praescribendi, ut pagina 274 b (R. T.).

Ad solutionem
eos quoque te-
neri vult, qui
beneficia obti-
nent simpli-
cia viginti qua-
tuor ducatorum
auri redditum
non excedentia.

§ Nunc autem, ut summa sexcentorum millium ducatorum huiusmodi infra dictum annum facilius conficiatur providere, volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plénitudine, quod contributionem et solutionem decimae huiusmodi, etiam omnes et singuli simplicia beneficia ecclesiastica obtinentes, quorum annui redditus summam viginti quatuor ducatorum auri de camerâ non excedunt, teneantur et obligati sint, tenore praesentium, decernimus et declaramus; tibi que ad omnimodam litterarum nostrarum super praemissis emanatarum, cum omnibus et singulis facultatibus et indultis ibi expressis, executionem, iuxta tenorem decreti et declarationis in publicis litteris expressorum, et servatâ aliâs in omnibus et per omnia priorum nostrarum litterarum formâ, procedendi, auctoritate apostolicâ, earundem tenore praesentium, plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem concedimus et impartimur.

§ 3. Non obstantibus litteris nostris praedictis, quoad ea quae praesentibus adversantur, ac omnibus illis, quae in eisdem litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv iulii anno mdcxxxii, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 24 iulii 1632, pontif. anno ix.

CDXLII.

Confirmatio sententiae latae super caputio rotundo ac largiori mozzettâ a fratribus sancti Francisci strictioris observantiae recollectis regni Franciae deferendis, et mandatum observandi

1 Forsan praesentibus pro publicis legendum (R. T.).

*dictam sententiam cum impositione poenarum*¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliâs a nobis emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet:

Urbanus Papa VIII, ad perpetuam rei memoriam. In supremo apostolatus solio, etc. (Omittitur residuum huius Constitutionis, quia est supra loc. cit. in notâ ad rubricam).

§ 2. Subinde vero, cum fratres recollecti praefati insertis litteris huiusmodi non acquiescerent, sed ad nos recursum habuissent, nos causam et causas huiusmodi inter fratres Cappuccinos ex unâ ac fratres recollectos praefatos ex alterâ partibus, de et super delatione seu reformatione caputii et mozzettâ per eos deferendorum, ac declaratione in hac parte et executione respective praesentiarum litterarum nostrarum, rebusque aliis in actis causae et causarum huiusmodi latius deductis, dilecto filio nostro Guidoni tituli S. Mariae de Populo presbytero cardinali Bentivolo nuncupato per alias nostras in simili formâ Brevis expeditas commisimus, coram quo ad nonnullos actus (citra tamen illius conclusionem) devoto, tandem suam in huiusmodi causâ tulit et promulgavit definitivam sententiam tenoris subsequentis, videlicet:

Christi nomine invocato. Pro tribunali sedentes, et solum Deum prae oculis habentes, per hanc nostram definitivam sententiam, quam de iurisperitorum consilio pariter et assensu in his scriptis scripsimus in causâ et causis quae coram

1 Istemet Pontif. hoc idem sanciverat antea, ut in eius Constit. xxii, In supremo, tom. xiii, pag. 97. Sed quia in regno Franciae dicta Constitutio non servabatur, ideo sententiae super hoc pronuntiatæ de eius mandato (quam hic habes de verbo ad verbum) obedire praecipit.

Aliâs ab isto Pontifice emanavit Constitutio super hac materia.

Non acquiescentibus illi Constitutioni fratribus recollectis Galliae, Pontifex deputavit cardinalem Bentivolum, qui sententiam definitivam tulit hic insertam.

nobis, vigore litterarum apostolicarum in formâ Brevis expeditarum, in secundâ seu aliâ veriori vertuntur instantiâ inter reverendos fratres cappuccinos nuncupatos Ordinis Minorum sancti Francisci ex unâ et reverendos fratres eiusdem Ordinis sancti Francisci strictioris observantiae recollectos Galliae nuncupatos (de et super delatione seu reformatione caputii et mozzettâ per eos deferendorum, et declaratione in hac parte et executione respective litterarum apostolicarum sanctissimi domini nostri Papae sub datum Romae apud S. Petrum sub diebus x ianuarii, et ultimâ iulii anni mdcxxiv in simili formâ Brevis desuper expeditarum¹ ac perillustri et reverendissimo domino Bernardino archiepiscopo Damiatensi Sedis Apostolicae nuncio in regno Galliae commoranti, et illustrissimo et reverendissimo domino Francisco tituli S. Callisti presbytero cardinali de la Rochefoucault, et reverendissimo domino episcopo Silvanectenensi respective directarum, rebusque aliis in actis causae et causarum huiusmodi latius deductis et illorum occasione) partibus ex alterâ², visis prius litteris antedictis, ac omnibus iuribus et scripturis in iudicio productis, actisque actitatis³, et partibus hinc inde prius in iure et in facto pluries auditis, visisque aliis omnibus videndis, et consideratis considerandis, factoque etiam verbo cum eodem sanctissimo domino Papa, causamque et causas praefatas unâ cum toto negotio principali nobis commissas amplectentes et decidentes, ac ultimo dictas litteras sanctissimi domini nostri Papae et etiam sententiam per illustrissimum et reverendissimum dominum Franciscum cardinalem et reverendissimum dominum episcopum antedictos iudices et exequutores aliâs ab eodem sanctissimo

domino nostro Papa in huiusmodi causâ deputatos promulgatam declarantes, dicimus, pronuntiamus, decernimus et definitive sententiamus et declaramus, praedictos fratres recollectos teneri et obligatos esse ad deponendum caputium quod deferunt acuminatum, et tam eos, qui religionem hactenus ingressi sunt, quam alios, qui eandem religionem in futurum ingredientur, similiter teneri et obligatos ad deferendum caputium rotundum formae et qualitatis huiusmodi, videlicet, caputium rotundum cum mozzettâ largiori illi unitâ et adnexâ, quod in maiori latitudine suae rotunditatis a parte anteriori ad posteriorem intra synciput et occiput non sit largius duarum quindecimarum portionum minoris et extremae suae latitudinis, quae erit ab anteriori ad posteriorem partem intra guttur et collum eiusdem caputii; delatione cuiuscumque alterius generis seu formae caputii illis imposterum penitus interdictâ, firmisque et in robore suo perpetuo remanentibus ceteris omnibus et singulis contentis in ultimodictis litteris apostolicis sanctissimi domini nostri, quae et quas in omnibus et per omnia, etiam sub poenis et censuris in eis expressis, inviolabiliter observari mandamus; ac ambas partes, iustis de causis animum moventibus, ab expensis absolvimus; et eisdem partibus perpetuum silentium desuper imponimus; ac de deponendo et auferendo et respective deferendo caputium praefatum, ut supra, et alia quaecumque mandata desuper necessaria et opportuna decernimus et relaxamus. Et ita dicimus, pronunciamus, declaramus, decernimus, sententiamus, interdiciamus, mandamus, absolvimus et relaxamus, non solum praefato, sed et omni alio meliori modo, etc. Ac ad maiorem demonstrationem, abundantiorumque cautelam, et partium ac aliorum notitiam, tres modulos caputii praefati ut supra

1 Secundae litterae huiusmodi desunt (R. T.).

2 Aptius legeretur *ex alterâ partibus* (R. T.).

3 Forsan *lectis* aut *examinatis* legend. (R. T.).

deferendi cum mozzettâ in pergamento designatos confici mandavimus, nostroque sigillo et subscriptione firmavimus et communivimus: quorum unum notario unâ cum hac nostrâ sententiâ in actis conservandum, reliquos duos, unum scilicet cuique parti, sive cuiusque ipsarum partium procuratori, coram notario et testibus consignavimus: salvâ tamen facultate dictum capitulum augendi et minuendi pro maiori et minoritate corporis et staturae ipsorum fratrum illud deferre debentium, dummodo forma et proportio supradicta nullatenus immutetur, nec alteretur, etc. Quae quidem sententia sic apparet subscripta, videlicet:

Ego GUIDO cardinalis BENTIVOLUS,
iudex commissarius apostolicus.

Quam approbat et observari omnino mandatur, et contrafacientibus poenas imponit.

§ 3. Cum autem, sicut accepimus, sententia huiusmodi debitae executioni demandata numquam fuerit, nec fratres collecti praedicti illi parere voluerint, nos, pro nostri pastoralis officii debito, in praemissis, quantum cum Domino possumus, opportune providere, ac sententiam praesertam huiusmodi debitae executioni (ut par est) demandari volentes, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, omnibus et singulis fratribus Recollectis praedictis sub excommunicationis latae sententiae poenâ, ac privationis vocis activae et passivae, ac etiam carcerationis, illorum vero superioribus sub privationis officiorum per eos obtentorum, inhabilitatisque ad illa et alia imposterum obtinenda, poenis, districte praecipiendo mandamus, quatenus fratres videlicet praefati capitulum acuminatum, quod nunc deferunt, omnino deponant, omniaque et singula, quae in litteris nostris et sententiâ praesertis huiusmodi ordinantur, prompte exequantur et adimpleant, superiores vero praefati praemissa omnia observari curent et faciant realiter et cum effectu. Decernentes

nihilominus irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae in praesertis litteris praedictis voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ultimâ iulii MDCXXXII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 31 iulii 1632, pontif. anno IX.

CDXLIII.

Decimam sexcentorum millium ducatorum, quam regi catholico concessit, per ipsum clerum exigi mandat¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Decet Romanum Pontificem ad ea libenter intendere, per quae gratiae ab eo pro tempore emanatae non solum suum, ut par est, sortiantur effectum, verum etiam ut id fiat cum minori dispendio, quantum fieri possit, provideatur.

§ 1. Alias siquidem nos² in subventionem charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici indiximus et imposuimus unam semel et in praesenti anno persolvendam decimam, quae in totum ad summam sexcentorum millium ducatorum monetae Hispanicae ascenderet, iuxta ratam a venerabili fratre Caesare patriarcha Antiocheno nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio taxandam, omnium fructuum, reddituum, proventuum, obventionum, iurium, emolumentorum, ac distributionum quotidianarum, omnium ecclesiarum archiepiscopali, episcopali, collegiatarum, parochialium, necnon monasteriorum et conventuum, ac etiam mensarum abba-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Vide sup. pag. 272 (n. T.).

Contraria removet.

Exordium.

Recenset decimam quam regi concessit a clero persolvendam.

tialium, capitularium, tam cathedralium et metropolitanarum, quam quarumcumque collegiatarum ecclesiarum, necnon conventualium, prioratum quoque, praepositarum, praeceptoriarum, canonicatum et praebendarum, dignitatum, personatum, administrationum, etiam fabricae, et officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, secularium, ac sancti Benedicti, sancti Augustini, Cluniacensis, Cisterciensis, Praemonstratensis, ac quorumcumque aliorum Ordinum utriusque sexus etiam Mendicantium annuos redditus habentium, tam virorum quam mulierum, necnon congregationum regularium, institutorum et societatum, etiam Societatis Iesu, et praeterea hospitalium, necnon beatae Mariae Theutonicorum, sancti Iacobi de Spatha, Alcantara, Calatrava, de Avis et Montesia, necnon sancti Lazari et aliarum quarumcumque militiarum (exceptis tamen sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, ac fratribus militibus hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani, qui pro sui tutelâ contra Turcas et alios infideles alienis auxiliis quotidie indigent) in Hispaniarum regnis, ac insulis Sardiniae, Maioricae et Minoricae existentium, ac similiter omnium pensionum super praemissis assignatarum et assignandarum, percipiendam et exigendam a quibuscumque archiepiscopis, episcopis, primatibus, praepositis, decanis, capitulis, canonicis, rectoribus, beneficiatis, abbatibus, prioribus, commendatariis, abbatissis, priorissis, fratribus, militibus, et aliis, quocumque nomine nuncupatis, secularibus et regularibus, ceterisque, cuiuscumque dignitatis, status et conditionis existentibus, praedicta, quocumque iure, modo, occasione et titulo, obtinentibus seu detinentibus et obtenturis, necnon oeconomicis et administratoribus perpetuis seu temporalibus usufructuariis, ac fructus, pensiones et alia quaecumque hu-

iusmodi iura et bona, ex quacumque causâ, quavis auctoritatè, in toto vel in parte, sibi reservata aut concessa habitibus et habituris, secularibus et regularibus Ordinum, congregationum, militiarum et hospitalium praedictorum, necnon ab ipsis ecclesiis, capitulis, conventibus, ordinibus, congregationibus, collegiis, hospitalibus, militibus, mensis, massis et locis, quocumque privilegio et exemptione reali, personali, vel mixtâ, antiquâ et immemorabili, pacificâ et continuatâ suffultis, quos omnes (exceptis supradictis), collectoribus deputandis voluimus decimam praedictam iuxta dictam taxam infra annum ex tunc proximum persolvere, et aliâs, prout in nostris desuper in simili formâ Brevis expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem credamus, quod exactio huiusmodi decimae pro Philippo rege difficilis existat et quod facilius ab ipsis solvere debentibus exigi possit, idque magis convenire iudicantes, motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, ut in qualibet provinciâ sive episcopatu onus colligendi et exigendi aut colligi et exigi faciendi ratam decimae huiusmodi quemlibet ex praedictis tangentem idem clerus, sive eadem capitula et collegia ipsius provinciae, seu episcopatus suscipiant, et ipsae decimae per personas ad id idoneas et sufficientes ab ipsis clero seu capitulis et collegiis deputandas, prout in subsidiorum exactioibus retroactis annis factum fuit, exigi debeant, quodque personae ab ipsis clero seu capitulis et collegiis deputandae onus colligendi ratam decimae huiusmodi omnino suscipere, et clerus universus ratam praedictam, prout ad eorum singulos spectat, in eorum manibus

Statuit eam per ipsum clerum esse exigendam.

¹ Male ed. Main. legit ipsos decimas (R. T.).

persolvere omnino teneantur (qui postmodum, quocumque impedimento, etiam quantumvis gravi, penitus excluso, eandem ratam aut pecunias quascumque eo nomine exactas et collectas commissariis a praedicto rege deputatis seu deputandis realiter et cum effectu tradant et consignent, omni morâ et dilatione ac etiam impedimento et difficultate cessantibus et postpositis, ac etiam aliâs, prout in retroactis subsidiis exequutum fuit), et tam clero quam deputatis praedictis, et eorum singulis, ut praedicta, modo praemisso, respective, prout ad eorum singulos spectat, omnino exequantur, sub privatione¹ quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, secularium et quorumvis Ordinum regularium, quomodolibet qualificatorum et nuncupatorum, per eos, qui quomodolibet contrafecerint et parere distulerint seu recusaverint, quomodolibet obtentorum, atque inhabilitatis ad illa et alia imposterum obtinenda², per praesentes iniungimus et mandamus.

§ 3. Decernentes beneficia ipsa, in eventum contraventionis huiusmodi sic vacantia, ab omnibus libere impetrari, illaque tam per nos et Sedem Apostolicam, quam locorum Ordinarios personis idoneis conferri libere posse.

§ 4. Ceterum, quia difficile foret, tam praesentes, quam alias super praemissis confectas litteras, singulis solvere debentibus personaliter intimare, volumus et similiter apostolicâ auctoritate decernimus ad effectum praemissum, quod³, intimatis praedictis aliis nostris et praesentibus litteris metropolitanis et cathedralibus dictarum Hispaniarum ecclesiis tempore divinorum officiorum per edictum, singulos clericos dictarum Hispaniarum afficiat⁴, ac

¹ Lege privationis (R. T.).

² Adde poenis (R. T.).

³ Male edit. Main. legit quoque (R. T.).

⁴ Aptius lege afficiant (R. T.).

si singulis ipsis clericis personaliter intimatae fuissent; ac, pro faciliore intimatione huiusmodi, praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus originalibus-adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae seu intimatae.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac omnibus, quae in praedictis aliis litteris volumus non obstare.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv augusti mdcxxxii, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 24 augusti 1632, pontif. anno ix.

CDLXIV.

Confirmatio decreti editi a sacrâ rituum Congregatione ad favorem abbatum congregationis Camaldulensium monachorum Ordinis S. Benedicti super usu baldachini, ac facultate celebrandi solemniter in pontificalibus¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper pro parte dilecti filii Desiderii Arigonii seu Bardellonii de Mantua procuratoris generalis Congregationis Camaldulensis nobis expositum fuit, quod aliâs a venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus sacris ritibus praepositis emanavit decretum tenoris subsequentis, videlicet:

Eminentissimo et reverendissimo domino cardinali Columna referente, ad instantiam P. D. Desiderii Arigonii seu Bardellonii de Mantua, procuratoris generalis Congregationis Camaldulensis, nomine abbatum eiusdem Congregationis, ut, attentâ

¹ De Congregatione Camaldulensium lege in Const. xxviii Alexandri Papae II, Nulli fidelium, tom. II, pag. 48.

Derogat contrariis.

A sacrâ rituum Congregatione emanavit decretum ad favorem abbatum Camaldulensium.

antiquâ consuetudine solemniter cum baldachino et assistentibus in eorum ecclesiis celebrandi, recederetur, quoad eos, a decretis aliâs hac de re editis in causis Firmanâ xxviii ianuarii mdcvi, et Neapolitanâ xviii martii mdcxvii; sacra rituum Congregatio censuit licere abbatibus Congregationis Camaldulensis, quando solemniter celebrant, quod in tribus tantum quolibet anno festivitibus eis facere permittitur, uti baldachino, sine auro tamen et pompâ, cum assistentiâ unius presbyteri et duorum diaconorum, ultra diaconum et subdiaconum pro cantandis evangelio et epistolâ, ac sex aliorum ad summum monachorum sacris vestibus indutorum, quorum duo assistant cum pluvialibus, duo cum planetis, et duo cum tunicellis coloris temporis convenientis, et dummodo iidem abbates nullo modo teneant sedem abbatialem fixam et permanentem, ut sedes episcopalis retineri consuevit, sed eorum sedes retineatur in ecclesiâ his tantummodo tribus diebus per annos singulos, quibus abbates solemniter celebraturi erunt, et dicti sex monachi, ut supra parati, non in sedibus choralibus, sed super scabellis sedeant, in loco congruo, iuxta ecclesiae convenientem situm, ad hunc effectum tunc appositis, panno laneo coopertis, dictis sacrae Congregationis decretis in causis Firmanâ et Neapolitanâ editis aliâs in suo robore permansuris. Die xxi augusti mdcxxxii.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus exponens decretum huiusmodi apostolicae nostrae confirmationis robore communiri summopere desideret:

§ 3. Nos, illum specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si qui-

bus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Decernentes illud necnon praesentes litteras validâ, firma et efficacia existere et fore, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari;

§ 5. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv septembris mdcxxxii, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 15 septembris 1632, pontif. anno x.

CDXLV.

Declarat bona monachorum Ordinis sancti Benedicti Congregationis Hispaniarum, seu Anglicanae, in Anglicanâ missione laborantium, post illorum o-

Clausulas praeservativas addit.

Et ita iudicari statuit.

Ac contraria tollit.

Poenâs equitatem negantibus imponit.

Modum hâs litteras publicandi praescribit.

Supplicat Pontifici ut illud confirmet.

Quod approbat et confirmat.

bitum spectare ad monasteria cismarina dicti Ordinis Congregationis Anglicanae, in quibus professi sunt, aut quibus se aggregarunt¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Declaratio, de qua in rubrica.

§ 1. Cupientes dilectis filiis monachis Ordinis S. Benedicti monasteriorum cismarinorum Congregationis Angliae de aliquo subventionis auxilio providere, illosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium adversus haereticam pravitatem inquisitorum generalium consilio, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, decernimus et declaramus, bona monachorum dicti Ordinis congregationis Hispanicae, seu Anglicanae, in Anglicanâ missione laborantium, post mortem eorundem monachorum, esse et haberi monasteriorum cismarinorum Congregationis Angliae huiusmodi eiusdem Ordinis, in quibus iidem monachi, aut professionem emisissent, vel quibus se aggregarunt;

Eadem lege comprehenduntur bona monachorum extra claustra morientium.

§ 2. Et quod nemini liceat, sub praetextu quod praedicti monachi moriantur extra claustra, vel sub quovis alio titulo et quolibet² colore, eadem bona retinere, aut restitutionem eorundem dictis monasteriis denegare, sub poenis et censuris ecclesiasticis;

Clausulae.

§ 3. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit *quasi* (n. 1.).

palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus quibuscumque decretis, constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et praesertim felicitis recordationis Gregorii Papae XIII praedecessoris nostri super spoliis monachorum extra claustra morientium editâ, necnon quibusvis dictarum congregationum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii septembris MDCXXXII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 17 septembris 1632, pontif. anno x.

CDXLVI.

Commissio archiepiscopo Arelatensi, ac Boloniensi, et S. Flori ac Macloviensi episcopis, ut coniunctim procedant con-

Derogatio contrariorum.

Transumptis danda fides.

tra quascumque personas ecclesiasticas contra personam et Statum regis christianissimi quidquam molientes¹.

Venerabilibus fratribus archiepiscopo Arelatensi, et Boloniensi ac S. Flori necnon Macloviensi episcopis,

Urbanus Papa VIII.

Venerabiles fratres,

salutem et apostolicam benedictionem.

Regis Galliarum preces.

§ 1. Exposuit nobis charissimus in Christo filius noster Ludovicus Francorum et Navarrae rex christianissimus, quod² diversae personae ecclesiasticae, etiam in abbatiali et episcopali et aliâ dignitate constitutae, diversimode contra ipsius Ludovici regis personam et Statum machinati fuerint, et machinantibus auxilium, consilium, favorem tam verbo quam re ipsâ dederint, crimina gravissima et enormissima incurrando. Quare, intendens dictus Ludovicus contra machinatores, auxiliatores, consultores et fautores, et aliâs in praemissis quomodolibet delinquentes ad condignas poenas procedi facere, nobis humiliter supplicavit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Commissio, de qua in rubrica.

§ 2. Nos igitur, eundem Ludovicum regem a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati vestrae, venerabiles fratres archiepiscopo et episcopi, per praesentes committimus et mandamus, quatenus vos coniunctim procedentes, vocatis ad id qui fuerint evocandi, de praemissis diligenter

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit *quodque*; absque ullâ ratione, nisi aliquid desit (n. T.).

inquiratis, et contra omnes ac singulas personas ecclesiasticas, etiamsi abbatiali, episcopali, seu archiepiscopali praefulgeant dignitate, viâ iuris procedatis, et culpabiles repertos per sententiam definitivam seu sententias definitivas, quatenus privationi sit locus, omnibus et singulis ecclesiasticis beneficiis et dignitatibus tam secularibus quam regularibus quovis modo nuncupatis, etiamsi monasteria, prioratus, conventuales ecclesiae, cathedrales et metropolitanae, aut etiam maiores fuerint, auctoritate nostrâ, prout iuris fuerit, privetis et privatos declaretis, ac aliâs, iuxta iuris ordinem, tam contra eorum omnium et singulorum bona, quam contra personas animadvertatis; nos enim vobis etiam per edictum publicum citandi et inhibendi, aliaque circa praemissa necessaria et opportuna faciendi, exercendi et exequendi, plenam et liberam, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus facultatem.

§ 3. Non obstantibus praemissis, necnon apostolicis, ac in universalibus et generalibus, necnon provincialibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum, conventualium¹ et Ordinum, ac hospitalium, etiam sancti Ioannis Hierosolymitani, et aliorum piorum locorum quorumcumque, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ecclesiis, monasteriis, hospitalibus et aliis locis piis quibuscumque, eorumque praesulibus, abbatibus, prioribus, et aliis superioribus et personis, etiam magno magistro, conventui et fratribus militibus dicti hospitalis sancti Ioannis, in contrarium quomodolibet per Sedem Apostolicam, aut aliâs quomodolibet concessis, ac etiam iteratis

¹ Potius lege *conventuum* (n. T.).

Derogatio contrariorum.

vicibus approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Archiepiscopo facultas conceditur uno impedito episcopo alium substituendi.

§ 4. Volumus autem, et apostolicam auctoritate decernimus, quod tu, frater archiepiscopo, in eventum absentiae unius seu plurium ex praedictis venerabilibus fratribus nostris episcopis, quibus praesentes directae reperiuntur, aut illis legitime impeditis, seu procedere reuentionibus, seu differentibus, alium vel alios episcopum seu episcopos illarum partium, absentium vel impeditorum aut procedere recusantium seu differentium loco, eligere possis, cum quibus coniunctim, ut praefertur, circa praemissa omnia et singula, etiam usque ad definitivas sententias inclusive procedere possis.

Datum in Arce Gandulphi Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die VIII octobris MDCXXXII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 8 octobris 1632, pontif. anno x.

CDXLVII.

Erectio officii advocati pauperum in Urbe cum concessione facultatum¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Ex commissi nobis per abundantiam divinae gratiae pastoralis officii munere ad ea, per quae pauperum et egenarum personarum causae agantur et defendantur, paternam qua tenemur charitate liben-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ter intendimus, ac desuper officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Alias siquidem, sicut accepimus, de anno MDXXVIII tunc existentes camerae almae Urbis nostrae conservatores officium dohanerii dohanae pecudum, certo tunc expresso modo vacans, quondam Agapito de Magistris, tunc in humanis agenti, ad eius vitam dumtaxat concesserunt; et subinde etiam de anno MDLXII tunc similiter existentes dictae camerae conservatores officium praedictum eidem Agapito in perpetuum pro se ac omnibus et singulis haeredibus suis etiam extraneis similiter concesserunt; idemque Agapitus secundodictam concessionem huiusmodi per felicis recordationis Pium Papam IV praedecessorem nostrum confirmari obtinuit, prout in ipsius Pii praedecessoris ac patentibus dictorum conservatorum litteris desuper expeditis plenius continetur.

Alias conservatores officium dohanerii dohanae pecudum instituerunt.

§ 2. Cum autem nos, pauperum personarum dictae Urbis statui compatientes, eidem de aliquo advocatione, per quem earum causae agi et defendi valeant, providere intendamus; idcirco, motu proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, officium praedictum (quod, ut etiam accepimus, dilectus filius Octavius Pierleonus Romanus, quondam Hersiliae de Magistris natus, ad praesens in vim praedictae concessionis perpetuae et facultatem illud alienandi obtinet), omnemque illius statum, essentiam et dependentiam, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, de expresso ipsius Octavii consensu, perpetuo supprimimus et extinguimus.

Illud suppressit Urbanus.

§ 3. Praeterea unum officium advocati pauperum nuncupandum eiusdem Urbis, quod pro tempore obtinens civis nobilis Romanus esse, et a dilecto filio nobili

Et officium advocati pauperum instituit.

¹ Quas non puto esse in Bullario (n. r.).

viro Thaddeo Barberino principe Praenestino, nostro secundum carnem ex fratre germano nepote, moderno et pro tempore existente Urbis praefecto, nominari, ac pauperum et miserabilium personarum ad se recurrentium causas agere, tueri et defendere debeat, ac in habitu seculari seu clericali, prout ei libuerit, incedere possit, ac aliis cum omnibus et singulis facultatibus, auctoritatibus, privilegiis, praerogativis, honoribusque et oneribus similibus advocatis quomodolibet competentibus, ac aliis solitis et consuetis, eisdem auctoritate et tenore, erigimus et institutumus.

Eius suppressi officii redditus applicat.

§ 4. Illique sic erecto et instituto, pro eius dote, illudque pro tempore obtinentis congrua sustentatione, omnia et singula dicti officii sic per nos suppressi fructus, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta quaecumque, in quibusvis rebus consistentia, et undecumque provenientia, perpetuo concedimus et assignamus, ac applicamus et appropriamus.

Illudque Octavio Pierleoni condert.

§ 5. Insuper officium huiusmodi, sic per praesentes erectum, tanquam a primaeva illius erectione vacans, cum omnibus et singulis fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et emolumentis quibuscumque per nos ut supra concessis et assignatis, eidem Octavio, de cuius fide, prudentia, doctrina, pietate et integritate plurimum in Domino confidimus, eisdem auctoritate et tenore, quoad vixerit, concedimus et assignamus.

Clausulas necessarias ac praeservativas addit.

§ 6. Mandantes propterea omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, ut praedicto Octavio, eiusdemque in officio advocati pauperum huiusmodi successoribus, de omnibus et singulis fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et emolumentis praedictis suis congruis temporibus respondeant, ac responderi curent et fa-

¹ Edit. Main. habet *responden.* (n. r.).

ciant; ac decernentes praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod in praemissis interesse habentes, vel habere praetendentes, ad id vocati et auditi non fuerint, nec praemissis consenserint, aut aliis quovis praetextu, de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quopiam defectu notari, impugnari, invalidari, in ius vel controversiam vocari, aut ad viam et terminos iuris reduci, seu adversus illa quodcumque iuris, gratiae vel facti remedium impetrari nullatenus posse, sed semper valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac iis, quos concernunt et concernent quomodolibet in futurum, in omnibus et per omnia plenissime suffragari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios, quavis auctoritate fungentes, sublatam eis, et eorum cuilibet, quavis quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et defini debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Non obstantibus felicis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse camerae apostolicae concernentibus in eadem camera infra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, et quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon regula nostra de iure quaesito non tollendo, ac dictae Urbis et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis Urbi et conservatoribus

Obstantia tollit.

praedictis, et quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, aut alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in arce Gandulphi, sub annulo Piscatoris, die xv octobris MDCXXXII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 15 octobris 1632, pontif. anno x.

CDXLVIII.

Prohibitio ne fratres Carmelitae Calceati de Observantia in Belgio et Siciliae provinciis gestent habitum per fratres eiusdem Congregationis Discalceatorum gestari solitum, nec se fratres Carmelitas reformatos sanctae Theresiae vocitent, aut subscribant.

¹ Carmelitarum regulam a sancto Alberto Hierosolymitanae ecclesiae patriarcha traditam approbavit Honor. III, ut in eius Constit. LXXVIII, *Ut vivendi*, tom. III, pag. 415. Discalceatorum vero tam virorum quam monialium Congregationem approbavit Gregor. XIII, Constit. CXXI, *Pia consideratione*, tom. VII, pag. 350. Canonizationem autem sanctae Theresiae habes in Gregorii XV, Constit. LIII, (al. 52), *Omnipotens*, tom. XII, pag. 673. Vide etiam in Constit. *Inter ceteras* huius Pontificis, ut infra.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Romanus Pontifex in Sede Principis apostolorum a Domino constitutus, ex incumbenti sibi munere, ad ea potissimum mentis suae aciem assidue intendit, per quae christifideles divinis obsequiis sub suavi religionis iugo et strictioris observantiae regulis mancipati prospere dirigi valeant; et, si aliquae unquam subrepunt corruptelae, pastorali vigilantia elimantur, ut regulares ipsae personae in pacis amoenitate vota sua Domino reddant, et felicioribus in dies proficiant incrementis.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius procurator generalis fratrum Ordinis beatae Mariae de Monte Carmelo Discalceatorum nuncupatorum congregationis sancti Eliae nobis nuper exponi fecit, nonnulli religiosi Carmelitae Calceati de Observantia nuncupati, in Belgio existentes, habitum per fratres eiusdem Congregationis Discalceatorum gestari solitum, et per eos susceptum, vel eidem similem, cum gravi fratrum Discalceatorum Congregationis huiusmodi damno a primaeva sui forma mutaverint et variaverint, malumque huiusmodi in aliis etiam et praesertim Siciliae provinciis serpere coeperit; quin etiam fratres Carmelitae Calceati huiusmodi se Carmelitas reformatos sanctae Theresiae vocitent et subscribant, in grave ipsorum fratrum Discalceatorum detrimentum et scandalum plurimorum:

§ 2. Nos, pro muneris nostri debito, huic malo de opportuno remedio, per quod fratrum Calceatorum praefatorum temeritas compescatur, quantum cum Domino possumus, providere, ac fratrum Discalceatorum Congregationis huiusmodi, quam in visceribus gerimus charitatis, prospero felicique statui et directioni consulere volentes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, motu

Exordium.

Carmelitae Calceati in Belgio et Sicilia habitum mutaverunt et se Carmelitas reformatos sanctae Theresiae vocari faciunt.

Pontifex et prohibet sub poenis hic expressis.

proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnibus et singulis fratribus Carmelitis Calceatis de Observantia nuncupatis praedictis, sub excommunicationis maioris latae sententiae, ac privationis vocis activae et passivae, et, quoad illorum superiores, etiam suspensionis ab officiis per eos obtentis, ipso facto incurrendis poenis, districte praecipiendo mandamus, ut habitum regularem uniformem, et per eos antea susceptum, iuxta Congregationis eorumdem Carmelitarum Calceatorum de Observantia huiusmodi communi¹ statuta, deferant, nec illum nullo unquam tempore mutare vel variare audeant vel praesumant, absque speciali huius Sanctae Sedis licentia.

§ 3. Iis vero, qui eundem habitum ut supra mutarunt, vel quoquo modo variarunt, sub eisdem censuris et poenis ut praefertur incurrendis, similiter mandamus, ut, intra duorum mensium spatium post publicationem praesentium, eundem habitum, prout antea deferebant, et quem communis usus², iuxta universalia statuta congregationis fratrum Carmelitarum Calceatorum de Observantia huiusmodi, reassumere omnino debeant et teneantur, neque se Carmelitas reformatos sanctae Theresiae vel beatae Theresiae nominent vel subscribant.

§ 4. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis, ceterisque locorum Ordinariis, in praedictis et aliis provinciis et locis, ubi opus fuerit, constitutis, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, ac in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes,

¹ Videtur legendum *communis* (R. T.).

² Deest verbum *praescribit*, aut simile (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XIV.

39

fratres Calceatos de Observantia huiusmodi ad praesentes litteras omniaque et singula in illis ut supra contenta et ordinata plene observanda et adimplenda, sub poenis praedictis, cogant et compellant, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras, etiam ex eo quod interesse in praemissis habentes ad id vocati, citati et auditi non fuerint, vel alias, quovis praetextu vel causa, de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel alio quopiam defectu notari, impugnari, retractari, aut in ius vel controversiam vocari nullatenus unquam posse; sed illas semper validas, firmas et efficaces existere et fore, atque ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari;

§ 6. Sicque, et non aliter, per quoscumque iudices ordinarios et commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, ac Sedis Apostolicae nuntios, in quavis causa et instantia, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Ordinis praedicti, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, fratribus Carmelitis Calceatis praefatis, illorumque superioribus et personis, ac quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis,

Clausulas praeservativas ponit.

Clausulam sublatam addit.

Contraria avertit.

in genere vel in specie, etiam motu et scientiâ similibus, ac aliâs, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Exemplis credi imperat.

§ 8. Volumus autem, quod praesentibus litteris, ac omnibus in eis contentis, nullatenus derogetur aut derogatum sit, vel esse censeatur, nisi de eis specialis et specifica, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio fiat; quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, aut sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die 1^a decembris MDCXXXII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 1 decembris 1632, pontif. an. x.

CDXLIX.

Dismembratio ab ecclesiâ Sarsinatensi fodinarum sulphuris et iuris sulphur huiusmodi in nonnullis locis effodiendi, ac applicatio Sedi et Camerae Apostolicae.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut accepimus, ecclesia Sarsinatensis per obitum illius ultimi episcopi, extra Romanam curiam defuncti, pastoris solatio destituta sit, et episcopi Sarsina-

1 Erronee edit. Main. in textu habet ff, sed ad marg. legit 1 cum Cherub. et ita legendum ex ordine Bullarum (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

teneses, qui pro tempore fuerunt, inter alia bona ad mensam episcopalem ecclesiae Sarsinatensis spectantia, diversas fodinas seu foveas sulphuris ac ius sulphur in nonnullis dioecesis Sarsinatensis locis effodiendi hactenus possederint, et mensa episcopalis praedictâ possideat ad praesens, fodinis vero, seu foveis, ac iure sulphur huiusmodi effodiendi camera nostra apostolica pro suis necessitatibus maxime indigeat; eisdem vero¹ foveis seu fodinis sulphureis ac iure sulphur huiusmodi effodiendi a dictâ mensâ episcopali dismembratis et separatis, episcopus Sarsinatensis ex eiusdem mensae episcopalis fructibus, redditibus et proventibus, iuribus, obventionibus et emolumentis tantum percipiat, quantum ad congruam eius sustentationem et pontificalis dignitatis exigentiam iuxta Concilii Tridentini decreta sufficiat:

§ 2. Nos, praemissis et aliis iustis de causis animum nostrum moventibus, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, foveas sive fodinas sulphuris ac ius sulphur huiusmodi effodiendi, ad mensam episcopalem praedictam, ut praefertur, spectantia², praesentium tenore³, perpetuo separamus et dismembramus, illaque sic separata et dismembrata Sedi et camerae apostolicae (ita quod liceat eius thesaurario seu commissario generali, vel alio seu aliis ad id a nobis mandatum habentibus, corporalem, realem et actuaalem possessionem fodinarum seu fovearum earumque iurium et pertinentiarum huiusmodi, praedicti episcopi Sarsinatensis seu alterius cuiusvis licentiâ desuper minime requisitâ, propriâ auctoritate apprehendere et retinere, et absque eo quod propterea mensa episco-

Dismembratio, de qua in rubrica.

1 Hanc vocem vero nos addimus (R. T.).

2 Male edit. Main. legit spectantem (R. T.).

3 Hanc vocem tenore nos addimus (R. T.).

palis praedicta, seu futuri ecclesiae Sarsinatensis praesules vel administratores, quicquam a Sede et camerâ praedictis pro recompensâ seu aliâ quavis solutione praetendere possint aut debeant), earumdem tenore praesentium, perpetuo applicamus et appropriamus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes separationem et dismembrationem, applicationem et appropriationem praedictas (etiam ex eo quod causae, propter quas factae sunt, adductae seu verificatae vel aliâs iustificatae non fuerint, aut quod dicta ecclesia Sarsinatensis, ad praesens pastoris solatio destituta sit, ut praefertur, et episcopus Sarsinatensis, seu quicumque alii ius et interesse in praemissis vel eorum aliquo habentes seu praetendentes, illis non consenserint, et ad ea vocati, neque solemnitates et alia servanda et adimplenda servata et adimpleta fuerint, seu etiam enormis et enormissimae laesionis, ac ex quovis alio capite, a iure, vel facto, seu statuto, aut consuetudine, vel aliâs quomodolibet resultante, seu praetextu, causâ et occasione, etiam quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali quae ad effectum validitatis praemissorum exprimenda foret) de subreptionis, seu obreptionis, vel nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel interesse habentium consensus, seu alio quocumque defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, rescindi, infringi, in ius vel controversiam vocari, aut adversus illas¹ etiam restitutionis in integrum, seu quodvis aliud iuris, gratiae vel facti remedium impetrari, aut etiam motu proprio concedi, aut sic impetrato vel concessio quemquam uti non posse², sed adversus quascumque impugnationes et impedimenta validas et efficaces esse et fore, ac suos plenarios et integros effectus sortiri in omnibus et per omnia perinde

1 Edit. Main. legit illa (R. T.).

2 Has voces non posse nos addimus (R. T.).

ac si vocatis vocandis¹ et servatis servandis emanasset², ac per futuros ecclesiae Sarsinatensis praesules seu administratores pro tempore existentes, ceterosque omnes et singulos ius et interesse habentes seu habere praetendentes, inviolabiliter et inconcusse observari et adimpleri debere, neque ipsos ius vel actionem aut beneficium restitutionis in integrum, iudicis officium, seu quaecumque alia iuris remedia, ordinaria et extraordinaria, tam in petitorio quam in possessorio, etiam summariissimo, praetendere posse, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, camerae apostolicae clericos, ac S. R. E. cardinales camerarios, etiam de latere legatos³ et nuncios (sublatâ eis, et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) iudicari ac definiri debere, ac irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac regulâ nostrâ de iure quaesito non tollendo, necnon quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac⁴ dictae ecclesiae Sarsinatensis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, necnon legibus etiam municipalibus privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, aliisque decretis, tam in genere quam in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro

1 Male edit. Main. legit vocandi (R. T.).

2 Male edit. Main. legit emanasset (R. T.).

3 Edit. Main. legit legato (R. T.).

4 Particulam ac nos addimus (R. T.).

Derogatio contrariorum.

illorum sufficienti derogatione aliàs de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissio et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur praesentibus, pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis et specificatis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse ac latissime et plenissime derogamus, et derogatum esse volumus et declaramus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die v decembris MDCXXXII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 5 decembris 1632, pontif. anno x.

CDL.

Erectio reformationis provinciae Austriae fratrum Minorum S. Francisci de Observantia.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

In apostolicae dignitatis speculâ, meritis licet imparibus, a Domino constituti, circa statum religiosorum quorumcumque, praesertim sub strictioris observantiae regulis Altissimo famulantium, prospere dirigendum mentis nostrae aciem assidue intendimus, atque his, quae pro felici statu et directione facta fuisse dicuntur, ut firma perpetuo subsistant et inviolabiliter observentur, apostolicae firmitatis robur adiicimus, prout pia catholicorum principum vota exposcunt, nosque conspicimus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Cum itaque, sicut charissimus in Christo filius noster Ferdinandus Romanorum rex in imperatorem electus nobis nuper exponi fecit, aliàs in domibus regularibus dilectorum filiorum fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia Reformationum nuncupatorum provinciae Austriae, operâ dilecti filii Antonii a Galbiato, tunc dicti Ordinis in illis partibus commissarii generalis, reformatio introducta fuerit, dictique fratres uberes in vineâ Domini fructus afferant, et propterea, quo uberiores sub huiusmodi reformatione in pacis amoenitate fructus Domino reddere valeant, per nos desuper, ut infra, opportune provideri summopere desideret:

§ 2. Nos, piis dicti Ferdinandi regis in imperatorem electi votis huiusmodi, quantum cum Domino possumus, annuere volentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, reformationem in domibus regularibus dictae provinciae Ordinis huiusmodi, ut praefertur, introductam, cum iisdem privilegiis, gratiis et indultis, modo et formâ quibus similem reformationis introductionem in provinciis Bavariae et Tirolis aliàs apostolicâ auctoritate confirmavimus, confirmamus¹, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes praemissa ac praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, atque ab omnibus, ad quos spectat et in futurum spectabit, inviolabiliter observari; et ita per quoscumque iudices et commissarios, quavis auctoritate fungentes, iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane, si secus

¹ Verbum *confirmamus* nos addimus (R. T.).

Causae huius Constitutionis.

Confirmatio reformationis.

Decretum irritans.

super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XI decembris MDCXXXII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 21 decembris 1632, pontif. anno x.

CDLI.

Declaratio privilegiorum Congregationis clericorum Regularium Papiensium de Somasca, quoad oratoria privata¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Tenor litterarum Pauli V refertur.

Aliàs felicis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster, inter alia privilegia Congregationi Clericorum Regularium de Somasca, aliàs S. Maioli, nuncupatorum Papiensium concessit, ut singuli presbyteri professi dictae Congregationis omnibus et quibuscumque personis degentibus et commorantibus in orphanotrophiis, seminariis, academiis et convictorum collegiis, sub curâ, regimine et administratione dictae Congregationis existentibus, extremae unctionis, necnon, etiam tempore pa-

¹ Clericorum regularium de Somasca Congregationis erectio et privilegia habentur in Constitut. cxix (al. 405) Pii V, tom. VII, pag. 729, qui eos sic appellari iussit, ibid. § 8, pag. 731.

schatis Resurrectionis Dominicae festivitatis, sanctissimae Eucharistiae sacramenta, absque aliquo censurarum et poenarum incursu, ministrare possent, prout in dicti Pauli praedecessoris litteris desuper confectis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur¹.

§ 1. Cum autem, sicut dilectus filius Franciscus Tontulus, procurator generalis dictae Congregationis, nobis nuper exponi fecit, a nonnullis locorum Ordinariis revocetur in dubium, an per supradictam concessionem presbyteris praedictis implicite etiam concessa sit licentia privata oratoria in orphanotrophiis, seminariis, academiis et convictorum collegiis huiusmodi, praesertim dictae Congregationis non propriis, habendi, in eisque sacrosanctum missae sacrificium etiam extra tempus Paschatis celebrandi; nobis propterea dictus procurator generalis humiliter supplicari fecit, ut dubium huiusmodi opportuna nostrae declarationis ministerio e medio tollere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Hinc est quod nos, dictum procuratorem generalem, totamque ipsam Congregationem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eius singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eidem Congregationi, quod ipsa in orphanotrophiis, seminariis, academiis et convictorum collegiis huiusmodi, etiam non propriis dictae Congregationis, sub eius tamen curâ, regimine et administratione existentibus,

¹ Quas non puto legi in Bullario (R. T.).

Causae huius Constitutionis.

Declarat posse habere oratoria et in eis celebrare.

oratoria privata habere, ipsiusque Congregationis presbyteri professi in eis sacrosanctum missae sacrificium in personarum in dictis orphanotrophiis, seminariis, academiis et convictorum collegiis degentium et commorantium praesentia, tam intra quam extra tempus Paschatis Resurrectionis Dominicae festivitatis huiusmodi, celebrare libere et licite possint et valeant, apostolica auctoritate, tenore praesentium, declaramus, ac, quatenus opus sit, eis de novo concedimus et indulgemus. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxii decembris mdcxxxii, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 22 decembris 1632, pontif. anno x.

CDLII.

Facultas cardinali Francisco Barberino, modum et statum officiorum, magistratum, tam optimatum quam populi, et gubernii temporalis, in civitatibus et locis Status Urbini ad Sedem Apostolicam devolutis, ac etiam custodiae, militiarumque, ad formam et methodum regiminis et gubernii aliorum locorum Status Ecclesiastici redigendi, et comites palatinos, atque auratae militiae equites, usque ad quemcumque numerum, creandi.

Dilecto filio nostro S. Laurentii in Damaso diacono cardinali Barberino nuncupato, S. R. E. vicecancellario, nostro secundum carnem ex fratre germano nepoti, in Urbinatensi, Eugubina, Pisarense, ac reliquis civitatibus et oppidis, nostro incorporationis decreto comprehensis et ad dictam Sedem devolutis, nostro et Sedis Apostolicae de latere legato,

Urbanus Papa VIII.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

1 Ex rubr. supple nomen Francisco (R. T.).

Dilecte fili noster,

salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Quoniam in regimine Urbinatensis, Eugubinae, Pisarense et reliquarum civitatum et oppidorum, aliorumque locorum quorumcumque per obitum bonae memoriae Francisci Mariae Urbini ducis ad Sedem Apostolicam devolutorum et universae ditioni temporali Sedis praedictae nostro decreto incorporatorum, per nos singulari tuae fidei atque prudentiae hodie commisso, propter diversitatem gubernii ducalis, sub quo civitates, oppida et loca huiusmodi hactenus recta fuerunt, et ecclesiastici sub quo deinceps erunt, multa contingere possunt, quae in facultatibus legationis civitatum, oppidorum et locorum eorundem non sunt expressa, ac speciali nota digna essent:

Causae concedendae facultatis.

§ 2. Nos, ne propterea civitates, oppida et loca huiusmodi aliquod patiantur detrimentum, sed ut tu omnia, quae ad prosperum ac felix regimen illorum pertinent, dirigere, statuere et de novo etiam, in casibus in quibus oportebit et tu expedire iudicaveris, ordinare possis, opportune providere volentes, ultra quascumque alias facultates supradictas (quarum tenorem praesentibus pro expressis haberi, et quas semper salvas et illaesas esse volumus) circumspectioni tuae (cuius singulari prudentiae, fidei et diligentiae gravissimis in negotiis toties probatae plane confidere, ac omnia tuto committere et credere possumus) ut modum et statum officiorum, magistratum, tam optimatum quam populi, et gubernii temporalis, ac etiam custodiae, militiarumque, et praesi-

Facultas, de qua in rubrica.

1 Quam simillimam constit. habes supra pagina 227, directam Antonio Barberino (R. T.).

2 Edit. Main. legit non pro nos (R. T.).

3 Edit. Main. legit erit (R. T.).

4 Edit. Main. legit prudentia (R. T.).

5 Perperam ed. Main. tenes pro toties legit (R. T.).

6 Particulam ut, quam senties necessariam ex sequentibus, nos addimus (R. T.).

diorum civitatum, oppidorum et locorum praedictorum, prout tibi videbitur, immutare et renovare, et ad formam et methodum regiminis et gubernii, aliorumque provinciarum, terrarum et locorum Status nostri Ecclesiastici redigere, seu alias, iuxta tuam prudentiam et arbitrii tui voluntatem, tam praemissa, quam etiam reditus et proventus camerae nostrae apostolicae, eorumque exactiones, disponere et ordinare, ac quaecumque statuta, ordinationes et constitutiones circa praemissa et alia quaecumque, prout tu magis expedire iudicaveris, condere, publicare et observare facere, necnon omnia et singula ad statum, gubernium, regimen et administrationem civitatum, oppidorum et locorum praedictorum, atque custodiam arcium et fortalitorum, necnon populorum pacem et quietem, et annonae abundantiam spectantia, ac tam gratiam quam iustitiam concernentia (etiam si talia forent, quae sub generali verborum significatione non venirent, sed specialibus indigerent vocabulis, ac speciali nota digna essent) facere, gerere, ordinare, statuere, mandare, exequi et facere perinde in omnibus et per omnia possis, valeas et debeas, ac nos ipsi facere, gerere, ordinare, statuere, mandare, exequi et facere possemus, plenissimam, amplissimam et absolutam facultatem, potestatem et auctoritatem, apostolica auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impartimur.

Quidquid cardinalis Barberinus statuerit, se confirmaturum Pontifex promittit.

Indultum creandi comites palatinos et equites auratae militiae.

§ 3. Et nihilominus, si aliqua per te fieri, statui et ordinari contigerit, quae tibi sub generali huiusmodi facultate minime comprehendi iudicabuntur, ea nos, prout tu ad nos retuleris, nominatim omnia confirmabimus et approbabimus.

§ 4. Praeterea (ut in huius tui regiminis initio erga illos, qui se in nos et Apostolicam Sedem devotos et fideles exhibuerunt, nostram et eiusdem Sedis

1 Aptius legeretur observari (R. T.).

munificentiam magis ostendere, teque gratum et benevolum, ut decet, reddere possis) facultatem creandi aliquos laicos nobiles, usque ad numerum quindecim, in palatii et aulae Lateranensis comites et auratae militiae equites per alias nostras litteras tibi concessam, usque ad quemcumque numerum tibi benevisum, auctoritate et tenore praedictis, concedimus et ampliamus. Non obstantibus quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxi ianuarii mdcxxxiii, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 21 ianuarii 1633, pontif. anno x.

CDLIII.

Fratres Minores strictioris Observantiae S. Francisci introducuntur in monasteriis S. Clarae et S. Mariae Magdalenae Neapolis.

Dilecto filio nostro Francisco S. Laurentii in Damaso diacono cardinali Barberino nuncupato, S. R. E. vicecancellario, nostro secundum carnem ex fratre germano nepoti, fratrum Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia apud nos et Apostolicam Sedem protectori,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Ex dignis et rationalibus causis animum nostrum moventibus, circumspectioni tuae, totius Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia protectori, per praesentes iniungimus, ut, semotis a monasterio et ecclesia monasteriorum monialium S. Clarae et S. Mariae Magdalenae civitatis Neapolitanae fratribus Ord-

Motiva huius Constitutionis.

1 Istorum Fratrum materiam habes signatam ad huius Pontificis Constit. XL, Romanus Pontifex, tom. XIII, pag. 121.

nis Minorum de Observantia S. Francisci, si qui nunc sunt, eorum loco et vice, pro huiusmodi ecclesiarum servitio ac monialium curâ speciali, nonnullos religiosos professores dicti Ordinis ex Reformatis nuncupatis provinciarum Romanæ, Siciliae ultra pharum, et Mediolanensis, pro vectae aetatis, exemplaris vitae, bonae famae atque doctrinae, quotquot necessarii erunt, Neapolim proficisci, et ibi permanere iubeas¹, eisque seu aliquibus ex ipsis, singulo saltem triennio mutandis, postquam ab Ordinario pro tempore examinati et approbati fuerint, et non aliter, auctoritate nostrâ mandes, ut regimen spirituale et curam animarum earumdem monialium S. Clarae et S. Mariae Magdalenae suscipiant, et deinceps, sicuti speramus, laudabiliter exercent, eisdemque monialibus, ut ipsis fratribus pareant et obediant, districte praecipias, sub censuris et poenis arbitrio tuo infligendis, quod a te diligenter fieri cupimus, ita ut diligentiam et pietatem tuam in hoc merito collaudare possimus.

§ 2. Volumus tamen, ut venerabili fratri archiepiscopo Neapolitano, nunc et pro tempore existenti, salvum et reservatum sit omne ius, tam ex iuris communis dispositione, quam ex sacri Concilii Tridentini decretis, super huiusmodi monialium monasteriis regularium curae commissis, praesertim in his quae ad clausurae custodiam pertinent, competens, ita ut facultas concedendi licentias quibuscumque personis cuiusvis status, conditionis et Ordinis etiam regularibus (praeterquam supradictis religiosis praedictarum monialium speciali curae, ut supra, deputatis) tam ingrediendi monasterii clausuram, etiam ex causâ urgenti et necessariâ, quam accedendi ad loca colloquutionum, ad eundem Ordinarium spectet,

¹ Pessime edit. Main. legit iubens (n. t.).

quibus sane licentiis, antequam executioni demandentur, superioris regularis praedictorum fratrum Reformatum eiusdem monasterii consensus accedat; contrariis non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die XIII februarii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 13 februarii 1633, pontif. anno x.

CDLIV.

Confirmatio litterarum Clementis VIII super spoliis cleri civitatis Avenionensis et comitatus Venayssini¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Speculatores domus Israel, quae est Ecclesia Dei viventis, imperscrutabili² eius providentiae consilio constituti, inter ceteras apostolicae servitutis curas, in eam peculiari studio incumbimus, ut quae in personarum ecclesiasticarum favorem ab hac Sanctâ Sede concessa sunt, sublatis quibuslibet obstaculis, suum debitum, ut par est, sortiantur effectum.

§ 1. Aliâs siquidem a felicis recordationis Clemente Papa VIII praedecessore nostro emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet:

Clemens Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Regimini universalis Ecclesiae³, meritis licet imparibus, disponente Domino praesidentes, inter fideles quoslibet, praesertim ecclesiarum Dei ministros, aliasque personas ecclesiasticas, ad invicem pro tempore dissidentes pacem conciliare, concordiamque vigere et augeri sinceris desi-

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

² Edit. Main. legit in perscrutabili (n. t.).

³ Sequentes litterae iam leguntur in tom. x, pag. 74 seq.; haec vero a pluribus mendis expurgantur (n. t.).

derantes affectibus, illa, quae propterea processisse dicuntur, ne in recidivae contentionis scrupulum elabantur, sed firma perpetuo et illibata consistent, libenter, cum a nobis petitur, apostolico munimine roboramus, ipsosque Dei ministros ab indebitis molestiis, dum id aequitas suadere videtur, sublevamus. Sane nobis nuper pro parte¹ dilectorum filiorum cleri singulariumque personarum ecclesiasticarum in nostris civitate Avenionensi et comitatu Venayssino degentium expositum fuit, quod aliâs [cum lis et causa et controversia, primo inter bonae memoriae Franciscum de Claromonte S. R. E. cardinalem tunc in civitate et comitatu praedictis Apostolicae Sedis legatum de latere, et deinde, eo vitâ functo, inter similis memoriae Alexandrum cardinalem de Farnesio nuncupatum, praedicti cardinalis Francisci in eadem legatione successorem, ex unâ, et praedictos clerum et personas ecclesiasticas partibus ex alterâ, super exactione spoliarum personarum ecclesiasticarum secularium et regularium huiusmodi tempore illarum² obitus remanentium (quae legati ad se ratione legationis suae³ pertinere et spectare, clerus vero et personae ecclesiasticae praedicti se de illis tam inter vivos quam ultimâ voluntate libere disponere, neque ipsum pro tempore existentem legatum in illis se quomodolibet intromittere posse vel debere, seque in huiusmodi practicâ et longissime continuatâ possessione, seu quasi, esse asserebant), rebusque aliis in actis causae et causarum huiusmodi latius deductis, et illarum occasione, in Romanâ curiâ coram certo causarum palatii apostolici auditore seu locumtenente orta fuisset, ac diversi processus super his pro ipsius negotii et

¹ Voces pro parte addimus (n. t.).

² In loco parall. legitur illorum (n. t.).

³ Perperam edit. Main. legit tuae (n. t.).

causae instructione¹ per certos commissarios ad id specialiter per Sedem Apostolicam deputatos in eisdem partibus facti et ad eandem curiam transmissi, et in eiusmodi causâ ad nonnullos actus, citra tamen illius conclusionem, deventum fuisset] tandem Alexander cardinalis legatus ac clerus praedicti, posteriores litium anfractus, labores et dispendia vitare volentes, ad certam concordiam et transactionem, sub tamen eiusdem Sedis beneplacito, devenerunt, per quam inter alia dictus Alexander cardinalis liti et causae praedictae, tam in dictâ curiâ quam forsan extra eam et aliâs quomodolibet pendentes, in quocumque statu instantiae reperirentur, necnon iuri et facultati exigendi dicta spolia, tam vigore privilegiorum sibi in vim suae legationis concessorum, quam assertae ac² diuturnae possessionis, seu quasi, necnon quarumcumque litterarum apostolicarum, a quibuscumque Romanis Pontificibus, et³ a felicis recordationis Paulo Papa III et Iulio etiam III praedecessoribus nostris, in eiusdem Alexandri cardinalis et legati favorem et adversus ipsos clerum et personas ecclesiasticas spolia praedicta non solventes seu occultantes emanatarum, et aliâs quomodocumque competentibus et in futurum competituris (ita quod nullo unquam tempore sibi aut suis in dictâ legatione successoribus ius in huiusmodi spoliis ac eorum collectione ad recuperationem competere, nec clerus et personae praedictae, seu eorum haeredes et successores, ullâ ratione ad illorum exhibitionem et praestationem cogi et compelli possent) in favorem eorundem cleri et personarum ecclesiasticarum cessit; clerus vero et ecclesiasticae personae praedictae summam mille scutorum eidem Alexandro

¹ In loco parall. legitur introductione (n. t.).

² Coniunct. ac ex loc. parall. delenda (n. t.).

³ In loco paralelo legitur etiam (n. t.).

cardinali solvere et dare promiserunt, et alias; prout in praemissis, transegerunt, convenerunt et concordarunt; ac demum dictus Iulius praedecessor, ad ipsorum Alexandri cardinalis et cleri preces, concordiam, transactionem seu conventionem praedictas, necnon, prout illas concernebant, omnia et singula alia in instrumentis seu aliis scripturis desuper confectis contenta, et alia inde sequuta quaecumque, licita et honesta ac sacris canonibus minime contraria, auctoritate apostolica, ex certa scientia sua, confirmavit et approbavit, ac illis perpetuae firmitatis robur adiecit, omnesque et singulos iuris et facti defectus, si qui forsitan intervenissent in eisdem, supplevit; necnon partes praedictas ab eis, quovis praetextu seu quacumque occasione vel causa, resilire non posse, sed ad illorum totalem observationem teneri, et ad id sententiis, censuris et poenis ecclesiasticis et aliis pecuniariis, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, cogi et compelli; nec de cetero clerum et personas huiusmodi ullatenus per ipsum Alexandrum cardinalem et legatum, suosve in dicta legatione successores, aut eundem Iulium praedecessorem, vel quoscumque alios Romanos pontifices successores suos pro tempore existentes, vel per dictam Sedem, ullo umquam tempore super exactione dictorum spoliatorum, quovis quaesito colore, molestari aut perturbari posse; sicque per quoscumque iudices commissarios, etiam sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; ac quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate,

1 Sic puto legendum pro ad quod legit Main. tum hic tum in loco parallelo citato (R. T.).

2 Vocem etiam addimus ex loco parallelo (R. T.).

3 Voculam ad addimus ex loco parallelo (R. T.).

scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decrevit; prout in instrumento seu instrumentis, et quibusdam ipsius Iulii praedecessoris litteris; postmodum vero bonae memoriae Pius Papa V pariter praedecessor noster (sibi exposito, quod, bonae etiam memoriae Carolo tituli S. Chrisogoni presbytero cardinali a Borbonio nuncupato in locum Alexandri cardinalis quoad legationem huiusmodi suffecto, illius procurator fiscalis simul atque quisque ex dicto clero ab humanis decesserat, defuncti spolia statim apprehendere, fiscoque legati vindicare et appropriare, ac alias clerum super libera facultate de bonis suis in ultima voluntate disponendi perturbare conabatur, in magnum cleri praeiudicium et populi Avenionensis scandalum, eidemque Pio praedecessori pro parte cleri et personarum praedictarum supplicato, ut in praemissis providere dignaretur) dictus Pius praedecessor concordiam, instrumentum et decretum dicti Iulii III quoad spolia cleri non exigenda, litterasque et inde sequuta huiusmodi quaecumque apostolicam auctoritate confirmavit et approbavit, ac ipsos clerum et personas ecclesiasticas per Carolum cardinalem et pro tempore existentes legatos super spoliis huiusmodi de cetero molestari non debere decrevit, aliaque in illis necessaria fecit et ordinavit, prout in suis desuper confectis litteris respective plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita nobis pro parte eorundem cleri et personarum ecclesiasticarum petitio continebat, ipsi cupiant concordiam, litteras et alia praemissa per Sedem Apostolicam confirmari et approbari, nobisque in prae-

1 Praep. a ex loco parall. delenda (R. T.).

2 In loco parallelo legitur quispiam (R. T.).

3 Male hic edit. Main. legit defuncto (R. T.).

4 Vocem cleri addimus ex loco parall. (R. T.).

5 Male edit. Main. legit et pro per (R. T.).

6 Vocem sicut addimus ex loco parall. (R. T.).

missis supplicari fecerint, quatenus, pro firmiori illorum subsistentia, robur nostrae confirmationis similiter adicere, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur: nos igitur, clerum et singulares eius aliasque personas praedictas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, ac instrumentorum, litterarum et aliorum praedictorum, et inde sequutorum quorumcumque tenores, necnon litis seu litium et causarum quarumcumque super praemissis aut eorum occasione ubilibet pendentium statum et merita, aliorumque hic etiam de necessitate exprimentorum, tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, concordiam, instrumentum, decretumque Iulii praedecessoris, quoad spolia cleri non exigenda in civitate Avenionensi et comitatu Venaysino nostris dumtaxat consistentia ac in aliis locis legationi praedictae subiectis tantum, ac singulas litteras praedictas, necnon omnia et singula in illis contenta et inde sequuta quaecumque, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, ac illis perpetuae ac inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, omnesque et singulos iuris et facti et solemnitatum etiam substantialium defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, supplemus; ac confirma-

1 Male ed. Main. hic legit fecerant (R. T.).

2 In loco parallelo legitur existunt (R. T.).

3 In loco parallelo legitur absolutas (R. T.).

4 Male edit. Main. legit lites (R. T.).

5 Pessime edit. Main. legit nomine pro nostris (R. T.).

tionem, approbationem, adiectionem, supplementationem, aliaque praemissa, ac praesentes litteras, nullo umquam tempore, et ad cuiuscumque legati instantiam, ex quacumque causa, revocari, alterari, limitari aut derogari, seu de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio seu intentionis nostrae aut alio quopiam defectu notari posse; sed illa valida et efficacia fore, suosque plenarios effectus sortiri et inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices et commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, et quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus. Quocirca dilectis filiis curiae causarum camerae apostolicae generali auditori, abbati S. Andreae Status Avenionensis et officiali Auracensi per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte cleri et personarum, suorumve haeredum et successorum, aut ab eis habentium praedictorum causam, vel alicuius eorum, fuerint requisiti, solemniter publicantes, ac illis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos eorumque singulos confirmatione, approbatione, adiectione, supplementatione, inhibitione, decreto, aliisque praemissis, iuxta praesentium tenorem, pacifice frui et gaudere, non permittentes eos vel co-

1 Vocem etiam addimus ex loco parall. (R. T.).

2 Improbe edit. Main. legit secus pro Status (R. T.).

3 Vocem inhibitione addimus ex loco parallelo (R. T.).

rum aliquem desuper per ipsos legatum, vicelegatum, procuratorem fiscalem, seu alios quoscumque quomodolibet indebite molestari, perturbari, aut inquietari; contradictores quoslibet et rebelles censuris et poenis, aliisque opportuni iuris remediis, eadem auctoritate nostrâ, appellatione postpositâ, compescendo, ac, legitimis super his habendis servatis processibus, illos censuras et poenas huiusmodi incurrisse declarando¹, ipsasque censuras et poenas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus praemissis, ac felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, vel concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis auctoritate praesentium ultra tres dietas non extrahatur², aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac etiam, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, pro tempore existentibus legato, vicelegato et quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibus et aliis decretis, etiam iteratis vicibus, in genere vel in specie, et aliâ quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma, ad hoc servanda foret, tenores

¹ Comma istud illos censuras et poenas huiusmodi incurrisse declarando addimus ex loco parall. (R. T.).

² Aptius in loco parallelo ad iudicium non trahatur (R. T.).

huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si legato, aut vicelegato praedictis, vel quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, et excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Datum Romae, apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die xxiv mensis iulii mdcxciii, pontificatus nostri anno iii.

§ 2. Cum autem, sicut clerus singularesque personae ecclesiae nobis nuper exponi fecerunt, post revocationem privilegiorum, gratiarum et indultorum, in praedictum Sedis et Camerae Apostolicae concessorum, a nobis sub datum Romae apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae mdcxxiv, xii kalendas novembris, pontificatus nostri anno ii factam¹, cum clerus et personae ecclesiae praedictae ad dilectum filium nostrum Franciscum tunc S. Agathae diaconum cardinalem Barberinum nuncupatum, nostrum secundum carnem ex fratre germano nepotem, in civitate Avenionensi et comitatu Venayssino praedictis nostrum et Apostolicae Sedis de latere legatum recurrissent, ne per Apostolicae Sedis ministros contra praesentiarum litterarum continentiam et tenorem super spoliis molestarentur, idem Franciscus cardinalis et legatus per suas ad venerabilem fratrem Cosmum episcopum Carpentoratensem, tunc in civitate et comitatu praedictis vicelegatum, sub die xxii aprilis

¹ Quam vide in tom. xiii, pag. 222 (R. T.).

Clerus huiusmodi concordiam litterasque a Clemente VIII emanatas confirmari petit.

m d c x x v datas litteras eidem Cosmo episcopo et vicelegato iniunxerit, ne ulla haeredibus personarum ecclesiarum inibi¹ pro tempore decedentium super bonis, de quibus disposuissent, molestia inferretur, sed his desuper, qui ante revocationem praedictam servatus fuerat modus, de cetero servaretur; et propterea, pro maiori cleri et personarum ecclesiarum praedictarum securitate et quiete, clerus et personae ecclesiae huiusmodi plurimum cupiant sibi per nos desuper opportune provideri:

Urbanus confirmat.

§ 3. Nos, eosdem clerum et personas specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae² existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc similiter porrectis inclinati, praesentiarum dicti Clementis praedecessoris litteras, necnon litteras praedictas Francisci cardinalis et legati praedicti, ac omnia et singula in eis contenta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, ac illis perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; illasque et illa et praesentiarum litteras nullo unquam tempore, et ad cuiuscumque legati instantiam, ex quacumque causâ revocari, alterari, limitari, aut derogari, seu de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel alio quopiam defectu notari posse, sed semper et omni tempore valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros ef-

¹ Pessime ed. Main. iniri legit pro inibi (R. T.).

² Edit. Main. legit innodati et postea absolutas (R. T.).

fectus sortiri et obtinere, ac clero et personis ecclesiasticis praedictis in omnibus et per omnia plenissime suffragari, perinde ac si revocatio praedicta nunquam emanasset;

Ita indicari decernit.

§ 4. Sicque, et non aliter, per quoscumque iudices et commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. cardinales, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et defini debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Executores huius Constitutionis deputat.

§ 5. Quocirca dilectis filiis causarum curiae camerae apostolicae generali auditori ac Avenionensi et Carpentoratensi ecclesiarum praepositis per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte cleri et personarum ecclesiarum huiusmodi, et successorum, seu ab eis causam habentium, vel alicuius eorum, fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ illos praemissorum omnium ac praesentiarum litterarum commodo et effectu pacifice frui et gaudere; non permittentes illos desuper a quoquam indebite molestari, perturbari, aut inquietari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia¹, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

¹ Oscitanter edit. Main. legit defectus (R. T.).

Obstantibus
derogat.

§ 6. Non obstantibus revocatione, ac desuper confectis litteris nostris praedictis, ac omnibus illis, quae dictus Clemens praedecessor in eisdem praeinsertis litteris voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIX februarii MDCXXXIII, pontificatus nostri, anno X.

Dat. die 19 februarii 1633, pontif. anno X.

CDLV.

Applicatio villae Torokaniae spectantis ad archimandritam Zydicinensem Ordinis S. Basilii Ruthenorum collegio per archiepiscopum Chioviensem metropolitam Russiae erigendo pro instruendis Ruthenis et Moscovitis adolescentibus¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit venerabilis frater Iosephus archiepiscopus Chioviensis totius Russiae metropolita, quod ipse ad Dei laudem et gloriam ac inventutis in bonis artibus et ecclesiasticâ disciplinâ instructionem unum collegium in illis partibus pro Ruthenis et Moscovitis adolescentibus instruendis erigere intendit.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus archiepiscopus villam Torokani de iuribus et pertinentiis archimandritae² Zydicinensis existentem (quae, ut asserit, ante triginta annos a bonae memoriae Hippatio archiepiscopo Chioviensi ipsius Iosephi archiepiscopi antecessore pro dote collegii Ruthenorum unitorum erigendi duobus postremis archimandritis scripto consentientibus destinata, eiusque redditus interim monasterio¹ monachorum Ordinis sancti Basilii

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Pessime edit. Main. legit *monasteriorum* (R. T.).

eorundem Ruthenorum, civitatis Vlnensis, in quo, ut etiam asserit, iuvenes tam inferioribus quam altioribus studiis instruebantur, applicati fuerant) collegio per ipsum Iosephum archiepiscopum erigendo, ut praefertur, per nos apostolicâ auctoritate applicari summopere desideret:

§ 3. Nos, qui piorum operum incrementum sinceris desideramus affectibus, piis ipsius Iosephi archiepiscopi votis in praemissis, quantum cum Domino possumus, annuere, ipsumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, necnon villae huiusmodi fructuum, reddituum et proventuum veros annuos valores praesentibus pro expressis habentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, villam praedictam, cum omnibus iuribus, membris et pertinentiis suis, collegio per dictum Iosephum archiepiscopum, ut praefertur, erigendo, si et postquam canonice erectum fuerit, pro illius dote et manutentione, eiusque rectoris et collegialium pro tempore existentium congruâ sustentatione (ita quod liceat rectori et collegialibus ipsis corporalem, realem, actualem possessionem dictae villae, eiusque iurium, membrorum et pertinentiarum quorumcumque apprehendere et apprehensam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus et proventus, iura, obventiones et emolumenta quaecumque percipere, exigere, levare, locare, arrendare, ac in omnes² ipsius collegii usus et necessitates convertere, cuiusvis

¹ Coniunct. et nos addimus (R. T.).

² Forsan potius legendum ac omnes in (R. T.).

Quod Urbanus
concedit.

licentiâ desuper minime requisitâ), apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo applicamus et appropriamus.

Clausulae.

§ 4. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac iis, quos illae concernunt, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari ac definiiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, aliisque praemissis, ac archimandritatus et monasterii praedictorum et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die XXI februarii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno X.

Dat. die 21 februarii 1633, pontif. anno X.

CDLVI.

Facultas regi christianissimo admittendi aetate minores ad habitum Ordinis militaris S. Spiritus¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Charissimo in Christo filio nostro Ludovico, Francorum regi christianissimo,
Urbanus Papa VIII.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum maiestas tua per suas litteras nobis humiliter supplicari fecerit, quatenus ei facultatem concedere de benignitate apostolicâ dignemur, personas generis nobilitate et praestitis maiestatis tuae servitiis conspicuas, aliâs tamen qualificatas, etiam si in aetate a militaris Ordinis Sancti Spiritus, cuius tu perpetuus administrator esse dignosceris, statutis requisitâ constitutae non fuerint, recipiendi et admittendi in milites militaris Ordinis praedicti, et cum eis, aliâs tamen habilibus, quoad receptionem et admissionem huiusmodi, omnia et singula, quae a sacro Concilio Tridentino non prohibentur, faciendi:

§ 2. Nos, maiestatis tuae supplicationibus huiusmodi inclinati, eidem maiestati tuae facultatem praedictam apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impartimur.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti militaris Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXII februarii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno X.

Dat. die 22 februarii 1633, pontif. anno X.

Ludovicus
rex facultatem,
de qua in rubrica,
sibi concedi petit.Col Urbanus
annuit.Derogatio
contrariorum.

CDLVII.

*De missiones religiosorum cuiuscumque Ordinis ad Iaponicas et alias Indiarum Orientalium regiones impediendum poenis et aliis ad eas pertinentibus*¹.

Urbanus Papa VIII,

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Ex debito pastoralis officii saluti animarum et fidei catholicae propagationi prospicientes, ea quae provide a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris propterea ordinata fuerunt, si subinde experientia doceat ea mutatione indigere, libenter immutamus, aliàsque disponimus, prout ad fidei catholicae propagationem et animarum salutem huiusmodi conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Gregorius XIII prohibuit ne quisquam accederet ad provincias Iaponicas praedicationi causa sine Sedis Apostolicae licentia.

§ 1. Aliàs siquidem felicitis recordationis Gregorius XIII praedecessor noster, certis tunc expressis causis adductus, per suas in simili formà Brevis litteras, sub datum die xxviii ianuarii MDLXXXV pontificatus sui anno xiii², omnibus patriarchis et episcopis, etiam provinciae Chinae et Iaponis, sub interdicti ecclesiastici et suspensionis ab ingressu ecclesiae et pontificalium exercitio, aliis vero sacerdotibus, clericis et ministris ecclesiasticis, tam secularibus, quam cuiusvis Ordinis regularibus, cuiuscumque status, gradus, ordinis et conditionis existerent, sub excommunicationis maioris poenis ipso facto incurrendis, interdixit et inhibuit, ne ad Sinarum regiones et provincias Iaponicas evangelii praedicandi vel doctrinam christianam docendi, aut sacramenta administrandi, aliisque munia ecclesiastica obeundi causa,

¹ Ad hoc vide Clem. VIII, Constitut. CCXLVI (al. 236), *Onerosa*, tom. x, pag. 631; et Paul. V, Const. cv (al. 102), *Sedis Apostolicae*, tom. xi, pag. 501.

² Quas non puto legi in *Bullario* (R. T.).

sine suae et Sedis Apostolicae expressâ licentiâ proficisci audent.

§ 2. Postmodum autem recolendae memoriae Clemens Papa VIII similiter praedecessor noster¹ (accepto quod tam Chinae et Iaponum quam aliàs illius² vicinae et adiacentes insulae, regiones et provinciae, ac finitima regna Indiae Orientalis amplissima et populis refertissima erant, et pro tantâ animarum multitudine ad fidem catholicam traducendâ et spiritualibus alimentis fovendâ plures operarii ac ministri necessarii erant, quam ex solâ religiosorum Societate Iesu haberi poterant) omnibus et singulis Mendicantium Ordinum magistris seu prioribus generalibus tunc et pro tempore existentibus indulsit, ut, cum necessitas postulasset, quoslibet Ordinis sui spectatae vitae et eruditionis religiosos, quos nimirum ad praedicta officia et ministeria idoneos et utiles fore in Domino iudicarent, per Lusitaniam dumtaxat et susceptâ inde navigatione, in Indias et civitatem Goam atque ad superiores Ordinum in illis partibus existentes transmittere; et tam ipsi sic transmittendi, quam alii supradictorum Ordinum religiosi in eisdem Indiarum partibus existentes, et ad hoc munus obeundum a suis magistris, ministris vel prioribus generalibus, seu aliis superioribus electi et approbati, tam ad Iaponicas praedictas, quam ad alias proximas et adiacentes etiam Chinae et finitimorum regnorum et terrae firmæ Indiae Orientalis insulas, regiones et provincias accedere possent². Ceterum omnibus et singulis religiosis, cuiuscumque status, gradus, ordinis et conditionis essent, sub excommunicationis maioris, a qua non nisi a Romano Pontifice praeterquam in articulo mortis absolvi possent, necnon privationis vocis tam activae quam passivae, ac di-

Hanc prohibitionem declaravit Clemens VIII ut in Constitutione citata in nota ad rubricam.

¹ Eius Constit. vide in tom. x, loc. cit. (R. T.).

² Ex loc. parall. lege *illis* (R. T.).

gnitatum, administrationum et officiorum quorumcumque, necnon inhabilitatis ad illa et alia imposterum obtinenda ac exercenda, poenis ipso facto absque ullâ declaratione incurrendis, interdixit et prohibuit, ne ex insulis Philippinis nuncupatis, sive qualibet aliâ Indiarum occidentalium, vel quae pro partibus Indiarum occidentalium tunc habebantur, parte ad illas pertinente in Iaponicas et alias illis proximas, adiacentes et finitimas insulas, provincias et regiones praedictas, etiam quorumcumque privilegiorum eis vel suis Ordinibus a dicto Clemente et Romanis Pontificibus praedecessoribus suis, sub quibuscumque tenoribus et formis, in genere vel in specie, etiam super facultate praedicandi verbum Dei per universum mundum eâtenus concessorum seu imposterum etiam concedendorum, approbandorum et innovandorum (nisi in illis de prohibitione huiusmodi et interdicto specialis, specifica et expressa mentio cum sufficienti derogatione fieret) aut quovis alio praetextu et quaesito colore proficisci et transire audent vel praesumerent; et si qui eâtenus vel imposterum secus facerent, postquam moniti essent, statim sub eisdem poenis, omni morâ et excusatione cessante, ad dictas insulas Philippinas vel alias partes Indiarum Occidentalium reverti et redire omnino tenerentur; et ad id per quoscumque iudices ecclesiasticos sub eisdem et aliis eorum arbitrio infligendis poenis cogi et compelli possent.

Subinde Paulus V nonnulla super hoc disposuit in Constitutione citata in nota ad rubricam.

§ 3. Et subinde felicitis recordationis Paulus Papa V similiter praedecessor noster¹, accepto, experientiâ compertum esse, quod prohibitio accedendi ad Indias et civitatem Goam aliàs quam per Lusitaniam, nec, qui sperabatur ex eo², fructum protulerat, neque catholicae fidei

¹ Eius Constit. vide in tom. xi, pag. 501 (R. T.).

² Aptius forsân legeretur *ex eâ* (R. T.).

propagationis negotio utilis fuerat, et propterea, ut tantum opus Dei, sublato omni impedimento, libere peragi posset, providere volens, omnibus et singulis Mendicantium Ordinum magistris, ministris seu prioribus generalibus, aut alio quocumque nomine nuncupatis Ordinum capitibus, tunc et pro tempore existentibus, ut, cum necessitas postularet, quoslibet Ordinis sui spectatae vitae et eruditionis religiosos, quos nimirum ad praedicta officia et munia idoneos et utiles fore in Domino iudicasset, ad superiores Ordinum in illis partibus existentes etiam per aliam viam, quam per Lusitaniam, in Iaponicas et alias illis proximas, adiacentes et finitimas insulas, provincias et regiones praedictas, servatâ in reliquis dictarum litterarum Clementis praedecessoris formâ in omnibus et per omnia, et non aliter, transmittere libere et licite valerent, indulsit; et aliàs, prout in Gregorii et Clementis, ac Pauli V praedecessorum praedictorum litteris desuper expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

§ 4. Cum autem experientiâ plurimum annorum compertum fuerit, ordinationes in praedictis litteris contentas non sufficere, easque aliquâ provisione indigere, ut in praedictas insulas et regna feliciter ac facilius sacrosanctum Christi Domini evangelium praedicari et propagari possit ac valeat: nos, pro officii nostri debito, post habitam cum venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus negotio Propagandae Fidei per universum mundum praepositis maturam deliberationem, praefati Pauli praedecessoris nostri litteris inhaerentes, omnibus et singulis religionum cuiuscumque Ordinis aut instituti, etiam Societatis Iesu, magistris, ministris, praepositis seu prioribus generalibus, aut quocumque nomine

Modo ut facilius Christi evangelium possit praedicari in insulis ac regnis Orientalibus, concedit superioribus quorumcumque Ordinum, ut religiosos ad ipsas provincias mitti possint, etiam per alias vias, quam per Lusitaniam.

nuncupentur, nunc et pro tempore existentibus, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus, ut, cum eis expedire visum fuerit, quolibet suarum religionum, Ordinum et instituti religiosos, quos aetate, vitâ, moribus et scientiâ idoneos esse ad missiones iudicaverint, ad praedictas insulas, provincias, regiones et regna Indiae orientalis etiam per alias vias quam per Lusitaniam libere et licite mittere possint ac valeant, servatâ tamen in reliquis praefatarum litterarum Clementis praedecessoris nostri formâ in omnibus et per omnia, et non aliter,

Impedientes huiusmodi accessum excommunicat.

§ 5. Necnon quoscumque ecclesiasticos et religiosos cuiuscumque Ordinis, tam non Mendicantium quam Mendicantium, etiam Societatis Iesu, et seculares, religiosorum, ut praefertur, mittendorum ad insulas, provincias, regiones et regna praedicta accessum huiusmodi impediens, excommunicationis latae sententiae vinculo innodamus.

Religiosis missis, ut utantur catechismo romano et doctrinâ christianâ cardinalis Bellarmini in instruendis illis gentibus praecipit.

§ 6. Religiosos vero, ut supra mittendos, ac etiam missos, et in praedictis locis nunc degentes, plurimum in Domino hortamur, ut in docendo populos, et praesertim de recenti ad fidem christianam conversos, uniformes sint, ne ob doctrinae diversitatem, praesertim in materiis moralibus, neophyti illi aliquod scandalum patiantur. Et, quia in hac re generalium praefatorum curam et vigilantiam plurimum profuturam arbitramur, eisdem iniungimus, ut praedictos suos religiosos ad servandam praedictam conformitatem sapientius adhortentur. Ut autem id facilius succedat, praefati religiosi in instruendis populis praedictorum locorum Indiae Orientalis catechismum Romanum et doctrinam christianam parvam et magnam bonae memoriae Roberti sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Bellarmini nuncupati, in linguas praedictorum populorum trans-

lata et impressa¹, si fieri poterit, omnino adhibeant.

§ 7. Quoniam autem, sicut non sine animi nostri dolore intelleximus, in Iapone a pluribus annis contra christianos, et praesertim religiosos, acerrima persecutio fuit commota, eaque usque ad praesens perdurat et viget, omnibus et singulis christianis nunc in Iapone existentibus, et pro tempore futuris, ut a quibusvis sacerdotibus, ut supra a generalibus eorum illuc missis ac mittendis, quorum copiam habere poterunt, sacramenta (ordinem tamen episcopalem non requirentia) etiam parochialia, durante praesenti rerum statu, suscipere libere et licite valeant, concedimus pariter et indulgemus.

Christianis in illis provinciis existentibus recipere posse sacramenta etiam parochialia a quocumque sacerdote ad eos misso indulget, praeter requirementia ordinem episcopalem.

§ 8. Ceterum, quia a sacris canonibus, conciliorum decretis, ac apostolicis constitutionibus, omnibus religiosis, ac etiam aliis ecclesiasticis, praesertim in sacris ordinibus constitutis, mercatura et negotiationes seculares districte prohibentur, ac valde damnosum, indecorum et indecens existit, huiusmodi personas divino cultui mancipatas, ac praecipue illas quae ad praedicandum sacrosanctum Christi Domini evangelium destinatae sunt, praefatis mercaturis et negotiationibus se immiscere aut operam dare, praedictorum sacrorum canonum, ac decretorum, constitutionumque apostolicarum dispositioni inhaerentes, auctoritate apostolicâ, eorundem tenore praesentium, religiosis omnibus cuiuscumque Ordinis et instituti, tam non Mendicantium quam Mendicantium, etiam Societatis Iesu, eorumque singulis, tam in praedictis locis nunc existentibus, quam in futurum ad illa mittendis, omnem et quaecumque mercaturam seu negotiationem, quocumque modo ab eis fieri contingat, sive per se, sive per alios, sive proprio, sive communitatis

Religiosis huiusmodi missis mercaturam quamvis minimam exercere prohibet sub excommunicatione et aliis poenis ac super conventionibus disponit.

¹ Male ed. Main l. *translatas et impressas* (R.T.).

nomine, directe, sive indirecte, aut quovis alio praetextu, causâ aut colore, interdiximus et prohibemus sub excommunicationis latae sententiae poenâ ipso facto incurrendâ, ac privationis vocis activae et passivae, officiorum ac graduum et dignitatum quorumcumque, etiam inhabilitatis ad ea, et insuper amissionis mercium et lucrorum ex eis; quae omnia a superioribus religionum, ex quibus delinquentes existent, reservanda erunt ad usum missionum, quas eadem religiones habent et habiturae sunt in futurum in praedictis Indiis, et non in alios usus; eisdem superioribus districte praecipientes sub eisdem poenis, ut in hoc invigilent, et contra delinquentes ad praedictas poenas procedant, sublata eisdem facultate huiusmodi delinquentibus aliquid ex dictis mercibus et lucris quantumvis minimum remittendi aut condonandi.

Controversiis oriundis providet, ut minores episcopi cognoscant, graviores Pontifici significant.

§ 9. Quod si forte aliqua controversia inter religiosos dictarum religionum, quod Deus avertat, oriantur, episcopi locorum praedictorum pro tempore existentes, tamquam Sedis Apostolicae delegati, illas decidant et terminent. Si vero graviora quaedam negotia occurrerint, ea ad nos et Romanos Pontifices et successores nostros quantocius ab eisdem episcopis referantur, ut quod in illis statui ac decerni debeat, maturâ consultatione adhibita, provideri possit; sicque volumus et ordinamus.

Clausulas praeservativas apponit.

§ 10. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari,

Sicque indicari mandat.

§ 11. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super

his, a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Esequutores huius Constitutionis deputat.

§ 12. Mandantes propterea universis et singulis patriarchis, archiepiscopis, episcopis ac ceteris ecclesiarum et locorum etiam regularium praelatis per universum orbem constitutis, ut praesentes litteras in suis quisque provinciis, civitatibus, dioecesibus, capitulis et iurisdictionibus ab omnibus inviolabiliter observari, et, quoties ab Ordinum praedictorum religionis requisiti fuerint, solemniter publicari curent et faciant.

Contraria auferit.

§ 13. Non obstantibus interdicto et prohibitionibus ac litteris dictorum praedecessorum, aliisque praemissis, necnon apostolicis, in synodalibus, provincialibus et universalibus conciliis editis, specialibus vel generalibus constitutionibus et ordinationibus, ac constitutionibus de unâ et duabus dietis, ita quod vigore praesentium, etiam ultra duas dietas quilibet trahi possit, necnon praedictae Iesu, aliarumque religionum, provinciarum et regionum praedictarum, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis, eorumque praelatis, superioribus et personis, etiam particularibus, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, etiam motu proprio et ex certâ scientiâ ac de apostolicae potestatis plenitudine, in genere vel in specie, ac aliâs quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione aliâs de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem impor-

¹ Edit. Main. habet *duabus* (R. T.).

tantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, et formam in illis traditam observatam, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis et insertis habentes, hac vice specialiter et expresse, in quantum nostris prohibitioni et interdicto aliisque praemissis adversentur, harum serie derogamus, ac derogatum esse et censei, neque illa eis ullatenus suffragari volumus. et declaramus; ceterisque contrariis quibuscumque. Declarantes etiam ac decernentes facultatem eligendi posteriorem datam quibusvis Ordinibus, Societatibus, etiam Iesu nuncupatis, et aliis quibuscumque, etiam speciali nota dignis, concessam, nemini adversus praesentes nostras litteras posse unquam suffragari.

Huius exemplis credi vult.

§ 14. Et quia difficile foret praesentes litteras, ubicumque usus venerit, publicari, volumus, ut earum exemplis, etiam impressis, manu notarii publici vel alicuius dictarum religionum secretarii subscriptis, et personae in dignitate ecclesiastica constitutae vel cuiusvis ex generalibus praedictis sigillo munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXII februarii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno X.

Dat. die 22 februarii 1633, pontif. anno X.

CDLVIII.

Subsidium decem et novem millionum nummorum aureorum in regnis Castellae et Legionis pro rege catholico.

1 Coniunct. et deleamus (R. T.).

2 Edit. Main. legit *adhiberentur* (R. T.).

3 Ex Regest. in Secret. Brevium.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Hispaniarum regi catholico, Urbanus Papa VIII.

Charissima in Christo fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Ad universalis Ecclesiae regimen nequitis licet imparibus, imperscrutabili divinae providentiae iudicio vocati, piorum regum vota vias modosque exquirentium, quibus nefarios hostium orthodoxae fidei ausus reprimi et dissipari valeant, ipsius vero fidei defensionem et propagationem divinique cultus incremento consulatur, libenter exaudimus, et pastoralis officii nostri partes in tam sancto opere favorabiliter interponimus, prout, temporum et rerum qualitatibus debite pensatis, conspicimus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Cum itaque, sicut maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, laici subditi regnorum tuorum Castellae et Legionis in eorum novissimis comitiis sive curiis de anno MDCXXXII proxime praeterito habitis (animadvertentes subsidium decem et octo millionum nummorum aureorum, spatio novem annorum ex gabellis seu sisis tunc impositis super vino, oleo, aceto et carne solvendum, alias a praedictis subditis tuis pro fidei catholicae defensione et obedientiae erga Romanam Ecclesiam conservatione maiestati tuae oblatum, et a nobis per nostras in simili forma Brevis sub die XXIX maii MDCXXXIX expeditas litteras ad novem annos, sub certis modo et forma tunc expressis, approbatum et confirmatum, ob nonnullas causas effectum ex tunc de cetero sortiri non posse, imo penitus cessare; tuam vero maiestatem ad reprimendos eiusdem fidei orthodoxae hostium conatus assidue gravissimis sumptibus urgeri, tuaque eraria pene exhausta esse, ita ut, nisi de alio extraordinario, cele-

Exordium.

Ecclesiastici regi offerunt solutionem quatuor vectigalium, si Sedi Apostolicae facultas accesserit.

1 Male edit. Main. legit *nostro* (R. T.).

2 De quibus vide sup. pag. 65 (R. T.).

rique et prompto subsidio provideatur, eosdem sumptus in tam laudabilem et Deo gratam et reipublicae christianae utilem causam convertendos diutius ferre difficile possis) loco praefatorum millionum aliud servitium sive subsidium, ad summam decem et novem millionum nummorum aureorum cum dimidio alterius millionis in totum ascendens, spatioque sex annorum, a die prima mensis augusti anni MDCXXXII proxime praeteriti inchoatorum, trium scilicet millionum et unius quarti alterius millionis huiusmodi pro quolibet anno, solvendum et exigendum ex gabellis seu sisis impositis et auctis super eisdem quatuor speciebus, vini scilicet, olei, aceti et carnis, colligendis et consumendis in dictis regnis Castellae et Legionis, solvendis non solum per ementes et vendentes, sed etiam per eos qui praefatas rerum species percipiunt ex propriis terrenis vel affectibus, aut respective emunt in uvis vel olivis, seu colligunt pro decimis, aut etiam dono accipiunt, seu alias ex quovis alio reddito et introitu habent et consumunt, praestare prompte obtulerint, ita ut omnes laici, cuiuscumque gradus, status, conditionis et praesentiae, ad id subsidium contribuere, ac gabellas seu sisis huiusmodi solvere deberent, neque ullus laicus immunis esset aut exemptus; ecclesiastici quoque eorundem regnorum, si et postquam nostra et huius Sanctae Sedis licentia seu approbatio accesserit, in subsidio huiusmodi, scilicet in praedictis gabellis super eisdem quatuor speciebus impositis, et tunc auctis, contribuere, gabellasque seu sisis praedictas, iuxta litterarum nostrarum in forma Brevis super concessione praedictae licentiae seu approbationis expediendarum formam, continentiam et tenorem, persolvere debeant;

1 Edit. Main. legit *promptu* (R. T.).

2 Male ed. Main. legit *ascendentium* (R. T.).

§ 2. Et, sicut expositio maiestatis tuae subiungebat, si tantummodo laici subsidium huiusmodi contribuerent, et gabellas seu sisis praedictas solverent, summa praedicta decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis minime conficeretur infra tempus opportunum, quo maiestas tua bellorum contra fidem catholicam ingruentium et praecipue charissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Romanorum regis in imperatorem electi in Germaniam ad reprimendum Svecorum invasiones aliorumque haereticorum conatus bellum ad praesens gerentis necessitatibus subvenire possit, et ad summam praefatam eadem qua expedit celeritate conficiendam facultates laicorum non suppetent: nobis propterea maiestas tua humiliter supplicari fecit, ut praemissorum confirmationem et approbationem ac licentiam concedere de benignitate apostolica dignemur.

Hanc eis concedi facultatem rex petit.

§ 3. Nos igitur, nedum promptam et obsequentem eorundem laicorum subditorum tuorum in te oblationem, verum etiam maiestatis tuae erga praefatam fidem catholicam zelum, et in ope dicto Ferdinando regi in imperatorem electo ferenda voluntatem commendantes, ac ad ingentes sumptus, quibus maiestas tua propter urgentes et extraordinarias necessitates huiusmodi iugiter premitur, nostrae paternae considerationis intuitum dirigentes, clerum praefatum in solutione gabellarum seu sisarum praedictarum, modo tamen et forma infrascriptis, hac vice concurrere debere censuimus.

Concedit Pontifex.

§ 4. Motu igitur proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnes et singulas ecclesiasticas personas, tam seculares, quam cuiusvis Ordinis, etiam exempti et Apostolicae Sedi imme-

Nonnullis tam additis conditionibus, quae hic recensentur.

1 Edit. Main. legit *et in ope dicti Ferdinandi regis in imperatorem electi ferenda* (R. T.).

diate subiecti, regulares, nec non monasteria utriusque sexus, conventus et collegia, ac capitula ecclesiarum regnorum Castellae et Legionis praefatorum, ac in eisdem regnis commorantium et consistentium¹, ad conferendum et contribuendum prout laici in dicto subsidio decem et novem millionum nummorum aureorum cum dimidio alterius millionis huiusmodi, mediante scilicet solutione praedictarum gabellarum seu sisarum super vino, aceto, oleo et carne in dictis regnis colligendis et consumendis impositarum, et durante sexennio proximo, a dicto primo die augusti MDCXXXII ut praefertur inchoato, dumtaxat, et non ultra, teneri et obligatos esse (non tamen quoad praefatas quatuor rerum species, quas ex propriis terrenis seu decimis aut aliis quibuscumque redditibus propriis per se vel alios etiam affectuarios suos vel etiam ex elemosynis percipiunt, et pro divino eultu, seu propriis vel familiarum suarum usibus consumunt, pro quibus omnino immunes et exempti sint); et elapso praedicto sexennio exactio respectu ecclesiasticorum cesset, et nullatenus quovis praetextu vel causa continuari possit, etiamsi integra summa praefatorum decem et novem millionum nummorum aureorum cum dimidio alterius millionis huiusmodi adhuc non fuisset exacta; quodque, si ante sexennium huiusmodi finem summa decem et novem millionum nummorum aureorum cum dimidio alterius millionis huiusmodi confecta fuerit, ecclesiastici praedicti amplius contribuere, et dictas gabellas seu sisas, ut praefertur, solvere non debeant, sed praesens gratia expiret, nullaque sit eo ipso, tenore praesentium decernimus; volentes etiam quod omnes et singuli ecclesiastici praedicti solvere recusantes opportunis iuris et facti remediis per Ordinarios ecclesiasticos locorum

¹ Aptius commorantia et consistentia (R. T.).

tantum ad solutionem huiusmodi cogantur, non autem coram iudicibus laicis sive exactoribus earumdem gabellarum sive sisarum, neque quibusvis aliis iudicibus aut ministris (sub poena excommunicationis maioris, ac aliis poenis a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis inflictis et comminatis ipso facto incurrendis, a quibus a nemine praeterquam a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente absolvi, etiam vigore quorumcumque privilegiorum apostolicorum et cruciatuae sanctae nequeant), conveniri nullo modo possint, seu debeant, sed a praedictis Ordinariis ecclesiasticis tantum ad solutionem huiusmodi compelli valeant: quibus Ordinariis, sub interdicti ingressus ecclesiae ac suspensionis, nec non omnibus et singulis maiestatis tuae officialibus et ministris, cuiusvis status, gradus, conditionis, dignitatis et preeminentiae fuerint, ac aliis quibuscumque speciali nota dignis, etiam Apostolicae Sedis delegatis et commissariis etiam cruciatuae praefatae, ceterisque omnibus, aliisque ad quos quomodolibet spectat et pro tempore spectabit, sub praefatae excommunicationis maioris poena eo ipso incurrenda, districte praecipiendo mandamus, ut, divini iudicii memores, ne clerum et ecclesiasticos indebite, neque ultra, praeter aut contra continentiam et tenorem praesentium nostrarum litterarum, gravent quomodolibet, nec a quoquam gravari permittant, et, nedum contra quoscumque contravenientes et quomodolibet inobservantes ad sententiarum, censurarum et poenarum praedictarum declarationem et promulgationem respective, sed etiam contra eosdem ecclesiasticos et regulares, etiam exemptos nobisque et Apostolicae Sedi immediate subiectos, solvere recusantes, ad quamcumque simplicem eorundem exactorum requisitionem, etiam exequutive, ac qua-

¹ Forsan legendum nec (R. T.).

cumque appellatione remota, auctoritate nostra procedant.

Hoc subsidium loco quorumcumque aliorum subsidiorum, decimarum, etc. solvi mandat.

§ 5. Volumus autem quod istud subsidium decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis succedat loco quorumcumque aliorum subsidiorum super millionibus per nos hactenus approbatorum et concessorum, ita quod illorum vigore nihil amplius a quoquam exigi possit; quodque pecuniae, ex praefatis subsidiis et gabellis seu sisas; ut praefertur, a dictis ecclesiasticis exigendae, in praefatos et non alios usus convertantur, super quo maiestatis tuae conscientiam oneramus.

Clausulas necessarias addit.

§ 6. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in quibusvis generalibus conciliis editis, privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis, ecclesiis, regnis, personis, capitulis, monasteriis, conventibus et collegiis, et aliis praefatis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda esset, illorum tenores

praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Ut autem praesentes nostrae litterae, cum opus fuerit, ad omnium notitiam facilius devenire possint, decernimus, ut eorum exemplis, etiam impressis, manu alicuius publici notarii subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticae constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Praesentiumque transumptis credi iubet.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die v martii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 5 martii 1633, pontif. anno x.

CDLIX.

Super exemptione cleri regnorum Castellae et Legionis a solutione decimae¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Hodie, pro parte charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici nobis exposito, quod laici subditi regnorum Castellae et Legionis eiusdem Pilippi regis in eorum comitiis seu curiis de anno MDCXXXII proxime praeterito habitis (animadvertentes subsidium decem et octo millionum nummorum aureorum aliis a praefatis subditis suis pro fidei catholicae defensione et obedientiae erga sanctam Romanam Ecclesiam conservatione sibi oblatum, et a nobis per nostras in simili forma Brevis sub die XXIX maii anni MDCXXIX expeditas litteras ad novem annos approbatum et confirmatum, ob non-

Refert ea quae statuta sunt in praecedenti Constitutione.

¹ Ex regist. in Secret. Brev.